

Foto - E. Gabranovs

Foto - E. Gabranovs

Saņem super pārsteigumus. Dailes teātra aktieri skolotājiem uzdeva dažādus jautājumus, turklāt neizpalika super pārsteigumi. Piemēram, Ināru Sokirku, kā paziņoja mākslinieki, turpmāk visur pavadīs slava un gods. Kā nu ne, ja balvā viņa saņēma lauru lapas. Savukārt Balvu Valsts ģimnāzijas skolotāja Vineta Muzaļevska (foto), kuru sumināja par profesionalitāti un inovācijām izglītības procesā, mājup devās ar aktieru dāvāto odekolonu *troinoi* un grēkābolu.

No pārmaiņām nebaidās. Pasākumā svinīgi sumināja 31 mūspuses skolotāju, tostarp par mūsdienīgu izglītības darba organizāciju un vadību balvu saņēma Balvu pirmsskolas izglītības iestādes “Pīlādžiņi” vadītājas vietniece izglītības jomā Ina Aizupe. Viņa pavēstīja, ka pārmaiņas un izaicinājumi šodien nav nekas jauns un pārsteidzošs, piebilstot, ka pateicas “Pīlādžiņa” vienotajai komandai.

Foto - E. Gabranovs

Vai nākamgad būs balle?

Būs jātur solījums! Pedagogi, novada vadītāja Sergeja Maksimova aicināti, pacēla rokas, atbildot uz jautājumu, vai vēlas skolotāju balli 2023.gadā?

Edgars Gabranovs

Pirmdien Balvu Kultūras un atpūtas centrā valdija neierasta gaisotne, turklāt tā, šķiet, pārņēma it visus jau pasākuma pirmajās minūtēs, pat sekundēs. Atliek vien minēt, vai emocionāli sirsnīgās un jautrās atmosfēras uzbūvēšanā vainojams Dailes teātra aktieru ansamblis “Ilga” jeb Lauris Subatnieks, Aldis Siliņš un Gundars Silakaktiņš, vai mūsu novada izcilākie skolotāji? Un patiesi mūsu pedagogi, sumināti Skolotāju dienai veltītajā pasākumā “Balvu novada Gada skolotāji 2022”, pārsteidza ar atraktivitāti, smaidiem un optimismu.

Arī ansambļa “Ilga” aktieri, kuri parūpējās par muzikālo noformējumu, atzina, ka skolotāji ir pasaulē lielākie optimisti: “Jautāsi, kāpēc? Mācīt nozīmē ticēt visam labajam cilvēkā un ticēt nākotnei, tāpēc šo pasākumu varētu nosaukt nevis par “Gada skolotājs”, bet “Gada optimists”. Vēlreiz aplausi jums!” Balvu novada domes priekšsēdētājs Sergejs Maksimovs piekrita, ka viens no pedagogijas paņēmieniem, ko tikko mākslinieki nodemonstrēja, ir maksimāli ātrāka publikas iesaistīšana nodarbībās: “Augusta beigās, septembris, arī oktobris aizrit skolotāju sveikšanā. Pēc tam ir maijs, pēc tam seko izlaidumu laiks. Skolotāju darbs ir fantastisks! Tiesa, negribu teikt, ka viegls. Man atstājēja diskusiju vienā no mūsu skolām, kur ciemojās ārzemju pedagogi. Turcijā uz vienu skolotāja amatu pretendē pieci simti cilvēku... Kāpēc jūs strādājat

par skolotājiem? Kas ir šī motivācija? Vai tas ir jūsu optimisms? Vai tas ir jūsu entuziasms? Vai tā ir jūsu ticība? Runājot par ticību, vai jūs zināt, kur atrodas Niagāras ūdenskritums? Tā ir robežupe starp Ameriku un Kanādu. Kāds cilvēks nolēma parādīt iešanas pa striķi prasmi pāri ūdenskritumam. Skatītājiem viņš jautāja, – kurš tic, ka ar šo nūju rokās viņš pāries tam pāri? Daudzi cilvēki neticēja. Viņš paņēma nūju līdzsvaram un pārgāja pāri. Otrajā pusē aplaudēja, atzīstot, ka viņš ir malacis. Tad viņš jautāja, – kurš tic, ka viņš pāries atpakaļ ar krēslu rokās? Daži cilvēki pacēla rokas. Un viņš pārgāja ar krēslu rokās atpakaļ uz Ameriku. Atkal skanēja aplausi un ovācijas. Tad viņš jautāja, – kurš tic, ka ūdenskritumam pāries pāri ar ķeru rokās? Rokas pacēla puse no auditorijas. “Labi, bet kurš pirmais iekāps ķerrā?” jautāja akrobāts. Kas tad ir jūsu darbs? Tā ir jūsu ticība sev un saviem skolēniem. Jūs esat tie, kuri negaida, ka būs ideāli skolnieki. Jūs ticat, ka ne pārāk paklausīgie, bet ļoti talantīgie bērni spēs savās dzīvēs piepildīt savus mūža aicinājumus un izmantot savu potenciālu. Paldies, mīļie skolotāji!”

Paldies vārdus pedagogiem veltīja arī Balvu novada pašvaldības Izglītības pārvaldes vadītāja Inese Circene un deputāte, Izglītības kultūras un sporta komitejas priekšsēdētāja Aija Mežale. “Skolotāja profesija ir sevis ziedošana kaut kam ļoti, ļoti vērtīgam. Tas ir īpašs ceļš, kas iet vienā ritmā ar laiku, kas nekad neapstājas, jo caur to tiek vesta un veidota jaunā, gudrā un progresīvā paaudze,” uzsvēra I.Circene. Savukārt A.Mežale piebilda, ka ļoti cer, ka skolas nepazudīs: “Mēs jūs atbalstīsim gan finansiāli, gan morāli.”

Nedēļas jautājums

Kā vērtējat Jehovas liecinieku apmeklējumus dzīvesvietās?

Artūrs Ločmelis

NADEŽDA no Viļakas: – Ja cilvēks gribēs kaut kam ticēt, viņš pats atradīs ceļu uz šo ticību. Staigāt pie cilvēkiem pa mājām nevajag. Šādu aģitāciju neatbalstu. Pie manis Jehovas liecinieki nav bijuši. Jāteic, neesmu nedz katole, nedz pareizticīgā, nedz arī luterāne. Vispār neesmu ticīgā, neticu Dievam. Es nevienam neticu. Tikai sev.

VALDA, dzīvo Bērzkalnes pagastā: – Uz šādiem apmeklējumiem skatos pozitīvi, jo neko sliktu jau nemāca – tikai apspriež pozitīvas Bībeles tēmas. Parasti Jehovas liecinieki ir pieklājīgi un taktiski. Tāpēc, ja pie manis atnāktu šādi cilvēki, kāpēc gan neaprunāties? It īpaši, ja pašam nekur nav jāiet. Turklāt ir cilvēki, kuriem vieglāk par šim

tēmām runāt privāti un vieglāk uzdot savus jautājumus, studējot Bībeli savās mājās, nevis kaut kur citur.

LUDMILA, balveniete: – Katram cilvēkam ir sava ticība. Ja kāds to vēlēšies mainīt, ikviens arī atradīs iespēju, kā to izdarīt. Tas attiecas arī uz Jehovas lieciniekiem. Ja iedzīvotājam šķitīs interesants un saistošs konkrēti šīs reliģiskās organizācijas sludinātais, viņš pats sazināsies ar Jehovas lieciniekiem. Man absolūti nav nekas pretī, ka tiek sludināts ielās,

jo cilvēki, kuri to vēlas, var iepazīties ar Jehovas liecinieku izplatīto literatūru. Pavisam citādāk ir, ja viņi iedzīvotājus sāk apmeklēt viņu dzīvesvietās. Man ir bijusi šāda pieredze, kas robežojas ar uzbāzību. To pilnīgi neatbalstu. Nespēju iedomāties, ka šādu praksi varētu piekopt katoļi, luterāņi vai pareizticīgie.

NINA, Balvu pilsētas iedzīvotāja: – Tas, ko viņi dara, ir labās vēsts sludināšana, ko darīja Jēzus un pirmie kristieši. Viņi cenšas, lai šo uzmundrinošo vēsti uzzinātu visi cilvēki. Man arī bija un joprojām ir sarunas ar Jehovas lieciniekiem. Man ļoti patīk tas, ka viņi visu pamato tikai ar Svētajiem Rakstiem, Bībeli. Bez tam šajos laikos, kad apkārt ir tik daudz negatīvā, gribas dzirdēt ko labu, un

Bībelē nu gan nekā slihta nav.

VALĒRIJS, dzīvo Viļakā: – Atklāti runājot, par šādu ticību un cilvēkiem dzirdu pirmo reizi. Arī pie manis dzīvokli Jehovas liecinieki nav bijuši. Varbūt tā ir kāda sekta? Jebkurā gadījumā, ja viņi apmeklē cilvēkus dzīvesvietās, to neatbalstu. Pats esmu katolis un pie manis uz mājām nekad nav atnākuši cilvēki, kuri sludinātu katoļticību. Tas ir normāli. Ja cilvēks gribēs, viņš pats atradīs to,

ko viņš vēlas atrast un kam ticēt.

MANA NEDĒĻA

Katrs rīts iesākas ar vīra pasniegto kafijas krūzi, ar pārdomu mirkli par sevi un darāmo. Šo nedēļu iesāku ar e-pastu apskati un pagājušās nedēļas darba pārskatu, kas bija jāiesniedz Kultūras pārvaldei. Gatavoju prezentāciju un noformējumu Baltinavas etnogrāfiskā ansambļa ilggadējās dziedātājas Elizabetes Kaņepes jubilejas svinībām, kas otrdien pagāja sirsnīgā gaisotnē, atstājot patīkamu emociju vilni – fascinējošu sajūsmu par cilvēku gara stiprumu, sirsnību un labestību. Šī nedēļa paskries, gatavojoties tautas muzikantu saspēlei “Dziedi, mana dvēsele, dziedī!”, kas notiks sestdien pulksten 19 Baltinavas kultūras namā. Pa nedēļu saņēmu zvanus – pieteikšanos gan no klausītājiem, gan dalībniekiem. Saspēlē piedalīsies tautas muzikanti no Baltinavas, Salnavas, Lazdukalna, Rīgas, Balviem, Vectilžas, Kārsavas un Rugājiem. Aicinu apmeklēt šo pasākumu un gūt baudījumu, ieklausoties virtuozu spēlē, un izmantojot iespēju jautri uzdejt! Jārisina daudzi organizatoriski jautājumi, kas saistīti ar pasākuma apskaņošanu, noformējumu, scenārija precizēšanu. Braucot uz darbu, priecājos par dabas skaistumu – kļavu lapu zeltu, krāsu kontrastiem un pārejām koku lapu toņos, sazēlušiem ziemāju sējumiem. Izbaudot rudens saules pieskārienus, prātoju, ko no tā visa varu paņemt sava pasākuma noformējumā. Protams, katra diena nāk arī ar dažādu lietvedības papīru kārtošanu, kas prasa darbu sistēmā, kas man vēl ir kārtīgi jāapgūst, tāpēc šis darbs man aizņem daudz laika. Jāveic grozījumi budžeta tāmē, jāraksta pieteikums koncertprogrammai nākamajam gadam un vēl, un vēl... Priecājos par sarunām ar Baltinavas cilvēkiem par kultūras dzīves jautājumiem un aicinu aizpildīt aptaujas anketu Baltinavas pagasta mājaslapā, lai varētu kopīgi saplānot pasākumus nākamajam gadam. Starp darba jautājumu risināšanu centos kādu brīdi veltīt bērniem, jo viņu viedoklis jebkurā jautājumā man ir ļoti svarīgs, mazbērniem, kuri ienes īpašu prieku un krāsainību ikdienā, liek apstāties, ieklausīties un paskatīties uz dzīvi no cita skatpunkta.

LIDIJA LOČMELE, Baltinavas kultūras nama vadītāja

No vēstulēm

Sesto reizi rakstīs diktātu

15. oktobrī, kad Latvijā atzīmē Valsts valodas dienu un notiks par tradīciju kļuvušais Pasaules diktāts latviešu valodā, tiks pievērsta uzmanība latviešu valodas rakstu tradīciju daudzveidībai un jau sesto reizi būs iespēja rakstīt arī diktātu latgaliešu rakstu valodā. Diktāts skanēs Latvijas Radio 1 ēterā, raidījumā “Kolnāsāta”, sestdienas vakarā plkst. 18.20, kā arī videoformātā būs skatāms Sabiedrisko mediju portālā LSM.lv, latgaliešu kultūras ziņu portālā lakuga.lv un sociālajos tīklos. Diktātu organizē biedrība “LgSC”, latgaliešu kultūras ziņu portāls lakuga.lv un Latvijas Radio Latgales studija. Šī gada diktātā aktieris Jānis Kronis lasīs fragmentu no rakstnieka un literatūrzinātnieka Valentīna Lukaševiča esejas.

Atbilstoši Valsts valodas likumā definētajam latgaliešu rakstu valoda ir vēsturisks latviešu valodas paveids un līdzās latviešu literārajai valodai ir latviešu valodas otra rakstu tradīcija. Tieši uzsverot latviešu valodas daudzveidību, ikviens interesents jebkur pasaulē 15. oktobrī tiek aicināts pamēģināt, kā tas ir – rakstīt latgaliski. Lai arī kopējais latgaliešu valodas lietotāju skaits samazinās, tomēr arvien vairāk tiek pievērsta uzmanība latgaliešu valodas rakstītprasmei – jau otro gadu notiek pilotprojekts, kurā latgaliešu rakstu valoda tiek mācīta noteiktās Latgales

skolās, tāpat šogad biedrība “LgSC” rīko bezmaksas tiešsaistes apmācības intere-sentiem, kuri grib mācīties rakstīt latgaliski. Būtisks fakts mūsdienu latgaliešu rakstu valodai – tikko septembra beigās pagāja 15 gadi, kopš 2007. gadā Valsts valodas centrā ir apstiprināti mūsdienu latgaliešu rakstu valodas pareizrakstības noteikumi.

Diktātu rakstīt gribētājiem šogad tiek piedāvāta iespēja diktāta tekstu rakstīt arī tiešsaistē un to iesniegt kļūdu pārbaudei. Tas iespējams: <https://ej.uz/LTGdiktats>. Tāpat šogad biedrība “LgSC” un Latvijas Radio Latgales studija svētdien, 16. oktobrī plkst. 16.00 aicina gribētājus diktātu uzrakstīt arī klātienē Rēzeknes novada Lūznavas muižā. Pēc diktāta rakstīšanas interesenti var pakavēties un plkst. 17.00 piedalīties literārajās sarunās ar tekstilmākslinieci un literāti Anneli Slišāni.

EDĪTE HUSARE

Kur jūs lidojat, gulbji?

Balti gulbji ar sudraba spārniem
Šķeļ zilo debesu dzīli,
Tik balti kā pirmais sniegs,
Un man gribas traukties viņiem līdzī.

Ai, gulbji baltie, kur steidzaties jūs?
Uz kādām saulainām zemēm un tālām?
Vai tur, kur priecīgi strauti pat
Ziemsvētkos plūst
Un ziedi nekad nenovīst salā?

Lasītāji!

Kļūstiet arī par rakstītājiem, jo visas jūsu vēstules katra mēneša beigās tiks izvērtētas un mūsaprāt labākā saņems redakcijas pārsteiguma balvu. Ielāgojiet, ka balvas saņemt varēs tikai tie rakstītāji, kuru vārdus mēs zināsim – tāpēc nerakstiet anonīmas vēstules.

*Bet varbūt jūs atgriezīsieties
Un ņemsiet maizi no manas sauļas,
Kad stingušās āres būs apsedzis sniegs
Un mūsu upes dusēs ledus skaujās?*

*Kur jūs lidojat, gulbji baltie?
Kāpēc mana neprātīgā sirds
Grib nezin kur līdzī jums traukties,
Kad ar septembra zeltu jau izrakstīs
silš?*

*Jūs atkal šeit sveikt būšu priecīgs,
Ar maizes donu kabatā saģaidīt jūs,
Kad ar jums baltumā sacentīsies sniegi,
Bet man, jūs ieraugot, atkal silti kļūs...
NAURIS GEKIŠS*

Sūtiet mums vēstules arī elektroniski: vaduguns@apollo.lv

**Automātiskais atbildētājs
64520961**

Hallo!

“Biju pārsteigta, kad 14. Saeimas vēlēšanu partiju listēs ieraudzīju Aijas Mežales vārdu gan *tēvzemešu*, gan *progresīvo* sarakstos. Tāpat *tēvzemešu* sarakstā pieteikta Janīna Kursīte-Pakule, bet “Attīstībai/Par!” – Janīna Kursīte. Vai tā ir kļūda?” jautā “Vaduguns” lasītāja.

CVK informācija liecina, ka balveniete Aija Mežale ir Balvu novada domes deputāte; Izglītības, kultūras un sporta komitejas priekšsēdētāja; Nacionālās apvienības “Visu Latvijai!” – “Tēvzemei un Brīvībai/LNNK” Balvu nodaļas vadītāja un pašvaldības aģentūras “San-Tex” māju vecākā.

Savukārt partijas “Progresīvie” kandidātes Aijas Mežales darbavieta ir Austrumeiropas Mājokļu iniciatīva (Vācija) un, kā norādīts, dzīvesvietas Latvijā nav. Rīdziniece Janīna Kursīte-Pakule ir profesore Latvijas Universitātē, bet Augšdaugavas novadā deklarētā Janīna Kursīte ir zemnieku saimniecības “Ziediņi” īpašniece.

Ar laikraksta “Vaduguns” redakciju sazinājās lasītāja, kura, atsaucoties uz pagājušajā avīzes numurā publicēto interviju ar Ukrainas armijas karavīru, dalījās savās pārdomās: “Ir tik

grūti lasīt par to, ka uz fronti jādodas un ar savu dzīvību jāriskē tik jauniem cilvēkiem. Viņiem vajadzēja veidot ģimenes, rūpēties par saviem mīļajiem un dzīvot laimīgi. Tomēr dzīve laikam iekārtota tā, ka vienmēr atradīsies kāds, kurš to visu centīsies izjaukt. Ukrainas armijai jānovēl pēc iespējas ātrāk no savas teritorijas padzīt okupantus. Žēl, ka kaut kas tāds notiek 21. gadsimtā. Un vēl šīs nedēļas sākumā Krievijas armijas veiktie raķešu triecieni pa vairākām Ukrainas pilsētām... Tas ir nožēlojami, līdz kam šo valsti ir novedusi tās vadība.”

Kad vaļasprieks ir izšūšana

Dalās ar prieku un skaistumu

Zinaida Logina

Bērzkaines pagastā skatāma novadnieces ZAIGAS SILIŅAS izšūto gleznu izstāde.

Zaiga Siliņa atklāj, ka izšūva jau skolas laikā. "Sāku ar to, ka zīmēju uz auduma un ar pērlītēm izšūvu. Lai apģērbs atšķirtos no citiem, kādu skatu vai zīmējumu izšūvu arī uz džemperīšiem vai cimdiņiem. Vidusskolas laikā sāku darināt gobelēnus, dažus diezgan lielus. Uz auduma zīmēju dabasskatu un radiju to gobelēndūrienā, krāsoju dzijas, pirkur *humpalās* bērnu džemperīšus, lai būtu krāsu dažādība," atklāj rokdarbniece.

Viņa pastāsta, ka, laikam ejot, gribējās arī ko citādāku, tāpēc sāka pati zīmēt shēmas un izšūt ar tādiem diegiem, kādi tobrīd bija pieejami. Šiem rokdarbiem jāvelta daudz darba un laika, bet to atrast bija pagrūti – studijas, darbi, ģimene, bērni. "Kad 2010. gadā nonācu slimnīcā, apzinājos, ka mūsu dzīve ir tikai mirklis un neviens nezina, cik katram ir atvēlēts, cik daudz laika mums pieder. Kas ir mana pievienotā vērtība? Bērni, protams, bet dvēselei? Tāpēc no šī brīža *esmu uz adatas*. Iepirkur internetā dažādu firmu komplektus un izšūju savam priekam. Katrs no mums enerģiju gūst citādi – kāds klausās mūziku, raksta dzeju, dzied, dejo, iet uz teātri, operu, skatās baletu, bet es radu savu

dvēseles prieku," atklāj Zaiga. Viņa piebilst, ka radītās gleznas ir mazai iedvesmai, priekam, baudījumam acīm. Darbi skaisti ierāmēti, – *BelBagetMaster* dizaineru komanda ļoti veiksmīgi ir atradusi katram savu risinājumu.

Zaigai ir arī daudz akvarelzīmējumu. "Priecājos un dalos ar skaistumu, varbūt izstādē redzētais kādu uzrunās radīt kaut ko jaunu priekam. Arī es sev uzdodu jautājumus, – kam tev tas viss, kur jēga, kāpēc to vajag? Mīļie, kam tad mēs dzīvojam? Lai vēlā ziemas vakara stundā ar tasīti tējas vai kafijas būtu kopā ar ģimeni, mīļajiem. Lai brīvi deļotu zem klajām debesīm bez ierobežojumiem, bez aizspriedumiem. Lai klausītos mūziku, kas izskrien caur ķermeni līdz sajūsmas pilniem smiekliem, līdz asarām. Lai radītu gleznas, kas ar adatiņu veidotas. Dzīvē tas ir svarīgi, un tas ir skaistākais, kas mums ir. Tikai mēs paši izvēlamies, kā izmantot sev atvēlēto dzīves laiku. Dalos ar pozitīvo enerģiju, labu garastāvokli, dzīvesprieku, vēlmi izšūt, radot prieku sev, sajūsmu un gandarījumu," emocionāli par savu izvēli nodarboties ar izšūšanu stāsta Zaiga, piebilstot, ka viņa rada ar adatām. Tas nekas, ka mājās reizēm jūtas kā muzejā, bet tā ir viņas pasaule, kurā patīkami dzīvot. Bērzkaini viņa sauc par dzimto ciematu, un tur apskatāmi viņas 12 radītie darbi. Kādā no tiem redzams Parīzes tirgus daudzstāvu māju pagalmā, kur, līdzīgi kā Vecrīgas ieliņās, cilvēki ienākuši nopirkt

Leonardo kaķis – mākslinieks. Izšūtais kaķis izskatās apmierināts pēc gleznošanas stundas, par ko liecina izmētātas krāsu tūbiņas, otas, krāsu palete, glāze krāsu jaukšanai un molberts.

Foto - Z. Logina

puķes, apskatīt augus, kas izlikti vitrinās. Citā izšūtajā darbā var redzēt, kā vasaras beigās aļņu ģimenīte agri no rīta, līdz ar pirmajiem saules stariem, iznākusi no meža pļavā, bet dzeltenīgās lapas norāda uz rudens iestāšanos. Skatāma arī ziema mežā, kur aļņi bariņā pa sniegu dodas savās gaitās. Lūk, rokdarbniece Megija aizsnaudusies pēc darbošanās šuvējas darbistabā, uz galda diegi, adatas, plauktiņā vēl dažādi audumi, tik daudz vēl nepadarīta, bet zem galda no malas visā noraugās suņuks. Izšūtajos darbos ir

tik daudz detaļu, ka ik reizi jāskatās kā no jauna, meklējot un atrodot ko nepamanītu. "Man patīk pļavas, puķes, tāpēc bieži ir tāda sajūta, ka ar basām kājām skrienu pa šiem laukiem, kur nav nekā no pilsētvīdes. Viss klusi, tikai vējš un saule, pat zāle tik dabiska, un tas viss radīts ar adatu un diegu. Arī citos darbos ir ziedi vāzē, svečturis uz galda un vijole. Tāda klusā daba vēl vakara stundā uzrunāja manu meitu, un to es viņai izšūvu kā dāvanu," ar saviem darbiem iepazīstina Zaiga Siliņa.

Kad gleznas top ar adatu

Sanita Karavoičika

"Izšūšana krustdūrienā ir daudzu pozitīvu lietu apvienojums – tas ir vaļasprieks, hobijs, lielisks veids, kā nomierināt nervus, bauda un arī brīvā laika pavadīšana. Var teikt, ka esmu izaugusi starp diegiem, dziļām, cimdiem, lakatiem un dažāda veida rokdarbiem, jo mana mamma savulaik strādāja "Dailradē", teic balveniete ZAIGA LĀPĀNE.

Zaiga stāsta, ka kopš bērnības palīdzējusi mammai adīt cimds, izšūt villaines, tamborēt un ko tikai vēl nē. Viņai tas pat nebija jāmacās, viss padēvās pats no sevis, turklāt šāda veida nodarbes gāja pie sirds. "Rokdarbi bija un joprojām ir mans dzīvesveids. Tikai ik pa laikam mēģinu pievērsties un darīt ko citu – bija laiks, kad adīju lielos plecu lakatus un kleitas, pēc tam tamborēju lielos lakatus. Skolas laikā man ļoti patika bārkšu tehnikā un krustdūrienā izšūt spilventiņus. Pirms gadiem pieciem uznāca periods, kad ar lielu aizrautību liku puzles. Kādu dienu internetā manam acu skatam garām paslīdēja fotogrāfija ar krustdūrienā izšūtām gleznām, un es sapratu, ka izšūt ir tas pats, kas salikt puzli. Tikai no gleznas lielāka jēga, jo labāk pie sienas pielikt izšūtu gleznu, nevis puzli," par savu aizraušanos ar izšūšanu krustdūriena tehnikā stāsta balveniete.

Mammu, nākamo šuj mani!

Ieraudzītās fotogrāfijas iedvesmoja, un Zaiga ātri vien internetā atrada trafaretu ar gulbjiem ezerā, pēc kura izšūt savu pirmo darbu. Viņa nolēma pamēģināt. Domāts, darīts! Pāris mēneši darba, un viss bija gatavs. Zaiga atrada cilvēku, kurš gleznai uztaisīja rāmi, savu pirmo lielformāta gleznu ierāmēja un pielika pie sienas. Rezultāts iepriecināja, balveniete saprata, ka tā ir nodarbe, kas viņai patiešām patīk. Nākamais darbs bija dāvana dēla Mārtiņa mūzikas skolas skolotājam izlaidumā – glezna ar senlaicīgām klavierēm buduārā, pēc tam Zaiga nolēma, ka

ar izšūtu gleznu varētu apsveikt kolēģi 70. dzimšanas dienā, un vēl pēc tam tapa pirmais pasūtījuma darbs pēc fotogrāfijas – meitenei uz izlaidumu. "Sākumā prātoju, kā var izšūt gleznu pēc fotogrāfijas. Tad internetā atradu speciālu programmu, kurā, ievadot fotogrāfiju, tā pārveido bildi tehniskajā rakstā. Skatījos, un man šķita, ka vajadzētu izdoties. Izdevās arī!" stāsta Zaiga. Izšūšanas process, protams, nepalika nepamānīts no mājinieku puses. Zaigas vecākais dēls Dāvis mammai nebeidza atgādināt, – nākamo šuj mani. Tobrīd viņš vēl nenojauta, ka nākamais lielais darbs taps tieši pēc Dāvja fotogrāfijas. Zaiga atzīst, ka nebija viegli atrast un izvēlēties piemērotāko bildi. Turklāt vajadzēja iemanīties šūt tā, lai dēls nesaprot, ka gleznā būs redzams viņš. "Pie šī lielā darba pārsvārā sanāca strādāt vasarā, kad Dāvis daudz bija mājās, tomēr viņš nesaprata, kas īsti tur top. Turklāt sagadījās, ka tajā laikā mūsu mājās ienāca vēl viens ģimenes loceklis – kucīte Šanele, kura izrādījās ļoti greisirdīga uz mani rokdarbiem. Kā paņēmu darbu rokās, tā viņa klēpī. Cinījāties abas viena ar otru, kā mācējām, bet gleznu tomēr izdevās pabeigt. Dāvis to saņēma savā 24. dzimšanas dienā, kuru viņš nosvinēja 8. oktobrī," stāsta Zaiga.

Liek lietā tehnoloģijas

Rokdarbniece atklāj, ka strādā ar pārbūvētām vērtībām, konkrētas firmas muline diegiem, kurus pasūta pie Latvijas interneta piegādātājiem. Viena krustdūrienā tapusi glezna mājās pie sienas stāv jau vairāk nekā trīs gadus un nekas nav noticis – krāsas joprojām kā jaunās, neizbalējušas. Zaiga atzīst, – šādas lielformāta gleznas ir diezgan dārgs prieks, jo tikai darba pašizmaksa vien (audums un diegi) ir aptuveni 80 eiro: "Gleznā, kuru šūvu Dāvim, ir 100 dažādu krāsu toni. Protams, taupības nolūkos tos var samazināt uz 60 vai 80 toni, taču tad nebūs tik skaistas krāsu pārejas. Mans uzskats ir, – ja šūt, tad šūt, kā vajag. Tas nekas, ka gleznā varbūt vajag vien 100 dūrienus ar

Foto - no personīgā arhīva

Dāvana no sirds. Krustdūrienā izšūto dēla fotogrāfiju Zaiga viņam uzdāvināja Dāvja 24. dzimšanas dienā 8. oktobrī. Jāpiebilst, ka šī lielformāta glezna tapa pusgada laikā.

konkrētas krāsas diegu. Bet vienalga jāpērk viena fičite, jo metru iegādāties nevar. Kāds varbūt jautās, kā var zināt, tieši kuru krāsu toni gleznai vajadzēs?" Zaiga skaidro, – viss ir vienkārši, šajā lietā palīdz modernās tehnoloģijas: "Kad programmā ieskenēju fotogrāfiju un ielieku vajadzīgos parametrus, tad parāda konkrētu krāsu paleti un pat diegus ar vajadzīgajiem numuriem. Programma visu sarēķina, mans darbs ir šos parametrus pārrakstīt un pasūtīt diegus."

Krustiņatkarīga labā nozīmē

Balveniete atklāj, ka izšūjot vēlamu rezultātu var sasniegt tikai ar pacietību, un, kaut arī rokdarbnieces parasti ir pacietīgas, nekatra ir gatava *skriet garo distanci* un šūt mēnešiem ilgi. Ieguldītā laika viņai nav žēl, jo izšūšana krustdūrienā ir lieliska atpūta. Tad var ieslēgt kādu labu filmu fonā, atpūtināt smadzenes un izdomāt kādu labu domu. "Es teiktu, ka tā ir relaksācija, nevis

darbs. Ja man nepatīktu izšūt, piespiedu kārtā šādu darbu noteikti nevarētu darīt. Ar šūšanu ir tā – ja varētu tikai šūt, tad darbs, protams, ietu ātrāk uz priekšu, bet tā diemžēl nav iespējams. Atnākot mājās no darba, vispirms jātiek galā ar sadzīvīskajām vajadzībām un tikai tad var atlicināt kādu stundiņu vaļaspriekam," skaidro balveniete. Zaiga ar smaidu atzīst, ka šobrīd kļuvusi krustiņatkarīga labā nozīmē. Viņai patīk vērot procesu, skatīties, kā pamazām veidojas zīmējums. Un vislabāk ir, ja darbu var darīt bez steigas. Taču diemžēl ne vienmēr tas izdodas. "Trakāk ir, kad šūju un man beigu termiņš jau pavisam tuvu. Tad ir nācies arī nakts stundas paņemt palīgā. Taču tā tas ir daudziem, un ne tikai ar gleznām, bet arī dažādiem citādiem darbiem. Pats galvenais šajā procesā ir, lai cilvēkam patīk tas, ko viņš dara. Tad arī būs labs rezultāts un prieks gan pašam, gan citiem," ir pārliecināta Zaiga Lāpāne.

Proti izmantot iespējas

Sasitot tikai plaukstas, nekas nenotiek

Ingrīda Zinkovska

Tuvojoties aukstākam laikam, viena no sarunu tēmām ir par apkuri, – cik mēnesi vai sezonā siltums izmaksā, ja dzīvo dzīvoklī, cik naudas no maciņa nākas izvilkt, ja apkurei jāpērk malka, granulas utt.. Gadu gadiem Latvijā runā par māju siltināšanu – gan daudzdzīvokļu, gan privātmāju, kas ļautu ietaupīt kurināmo un līdz ar to arī līdzekļus, taču tikai retais uz to *parakstās*. Tādēļ šoreiz stāsts par uzņēmīgiem novada iedzīvotājiem, kas to paveikuši.

Sasneguši augstu energoresursu ietaupījumu

“Jā, aktuālajā programmā ir divi klienti no Balvu novada, savukārt iepriekšējā programmā, ko sākām 2021.gada pavasarī un kurā pieteikumus vairs nepieņemam, arī bija divi klienti no Balvu novada, kas energoefektivitātes projektus jau pabeiguši,” apliecina finanšu institūcijas ALTUM sabiedrisko attiecību speciāliste SANDRA EGLĪTE.

Attīstības finanšu institūcija Altum šī gada 27.aprīlī sāka pieņemt pieteikumus privātmāju energoefektivitātes paaugstināšanas atbalsta programmā, bet jūnija vidū veica pirmās finanšu līdzekļu izmaksas. Tagad ar iesniegtajiem līdzekļiem projektiem jau ir rezervēti aptuveni 70% no programmas līdzekļiem.

Privātmāju energoefektivitātes paaugstināšanas programmā atbalsts ir paredzēts dzīvojamo māju atjaunošanai un energoefektivitātes paaugstināšanai vai elektroenerģijas ražošanas iekārtu uzstādīšanai. Atbalstu var saņemt, ja privātmāja atbilst viena vai divu dzīvokļu dzīvojamās mājas klasei, tā ir nodota ekspluatācijā un privātmājā netiek veikta saimnieciskā darbība. Tāpat Zemesgrāmatā jābūt nostiprinātām īpašuma tiesībām uz māju privātpersonai, kura piesakās atbalstam, kā arī ģimenē jābūt vismaz vienam bērnam. Šādi kritēriji noteikti Ministru kabineta noteikumos, kas regulē šīs atbalsta programmas darbību.

Grantu 5000 eiro apmērā un tehnisko palīdzību 1000 eiro apmērā varēs saņemt iedzīvotāji, kuriem pēc energoefektivitātes pasākumu īstenošanas ir paaugstināta dzīvojamās mājas energoefektivitātes klase vismaz līdz C līmenim un samazināts siltumenerģijas patēriņš apkurei vismaz par 20%.

“Daudzos gadījumos klientiem izdodas sasniegt vēl lielāku energoresursu ietaupījumu. Piemēram, privātmājas īpašnieks Šķilbēnu pagastā pēc darbu pabeigšanas mājas energoefektivitātes klasi paaugstināja no E uz C un siltumenerģijas ietaupījums būs 53%. Savukārt cits mājas īpašnieks Rugāju pagastā ietaupīs 62% siltumenerģijas un mājas energoefektivitātes klasi paaugstināja no F uz C,” uzsver Altum pārstāve.

Grantu elektroenerģijas ražošanas iekārtām – saules paneļiem vai vēja ģeneratoriem – varēs saņemt, ja plānots iegādāties un uzstādīt elektroenerģijas ražošanas iekārtas ar jaudu līdz 11,1 kW (ieskaitot) ar un bez pieslēguma kopējam elektroapgādes tīklam. Atbalsta apmērs būs atkarīgs no uzstādītās iekārtas jaudas.

Patlaban lielākā daļa Altum iesniegto pieteikumu ir saules paneļu uzstādīšanai (83%), pārējie (17%) – ēku energoefektivitātes paaugstināšanai. Visaktīvākie bijuši māju īpašnieki Pierīgā, kas iesnieguši 60% no visiem pieteikumiem. Māju īpašnieki Kurzemē –

10%, Zemgalē – 10%, Vidzemē – 6%, Latgalē – 4%, Rīgā – 10%.

Aicina nebaidīties riskēt

Rugāju pagasta iedzīvotāja GUNTA GRIGĀNE ar Altum atbalstu īpašumā esošo lauku māju nosiltināja pērn. Rezultāts bija jūtams jau aizvadītajā apkures sezonā. “Aizvadītajā ziemā māja bija daudz siltāka nekā iepriekšējā. Ja iepriekš gan krāsni, gan plīti, kad bija aukstāks laiks, katru dienu kurināju divas reizes, jo māja ir paveca, tad pēc siltināšanas plīti un krāsni ziemā kurinu tikai reizi dienā,” sarunā ar “Vaduguni” apliecināja Gunta.

Pērn mūspusē viņa bija viena no pirmajiem, kas to izdarīja. Vispirms Gunta uzrakstīja pieteikumu Altum, bez kura, protams, bija nepieciešams arī apliecinājums, ka viņa ir mājas īpašniece, kā arī bija jānokārto citas formalitātes. Bija nepieciešams sameklēt tehnisko novērtētāju, kurš novērtē, ko tieši nepieciešams darīt, tikai pēc novērtējuma saņemšanas varēja uzsākt darbus. Pēc darbu pabeigšanas speciālists atkal apsekoja, kas izdarīts un kas nav izdarīts, nosakot sasniegt siltuma rādītājus. Uzreiz naudu siltināšanas darbiem finanšu institūcija nepiešķir. Sākotnēji Gunta ņēma bankā kredītu, un tikai tad, kad darbi bija paveikti, finanšu institūcija ieskaitīja kontā naudu, lai kredīta ņēmēja to varētu atmaksāt bankai. Ēkas siltināšanas darbiem noteiktā summa bija 5000 eiro, bet 1000 eiro – energoefektivitātes tehniskās izpētes birojam. Strādniekus mājas siltināšanai saimniece meklēja pati, konkurss nebija jāriko, vismaz pērn tas nebija aktuāli. “Varēju kaut vai pati siltināt māju, ja vien prastu,” viņa smeļ. Galvenais – panākt vajadzīgo energoefektivitāti.

Gunta jau kopš pērnā gada sākuma sekoja līdzī Altum aktivitātēm, jo zināja, ka finanšu institūcija izsludinās šādu atbalstu. Tiklīdz to izziņoja, viņa iesniedza pieteikumu. Tas nebija nekā sarežģīts, ko katrs nevarētu izdarīt, jo nekāds projekts nebija jāraksta. Tādēļ viņa iesaka nebaidīties riskēt, ja vien rodas kāda iespēja. Protams, sasitot tikai plaukstas, nekas nenotiek. Ir jākārto papīri, jāseko līdzī darbiem un procesam kopumā.

Tehniskais novērtētājs mājas siltināšanai iesaka dažādus darbus, jautājums tikai, cik kurš īpašnieks var atļauties tos realizēt. Gunta, piemēram, nosiltināja ne tikai mājas ārējo sienas, bet arī grīdas. Ar 5000 eiro vien to nevarētu izdarīt, jo māja ir samērā liela, tādēļ Gunta mājas siltināšanā ieguļdīja arī savus līdzekļus. Viņa tā vēlējas un izdarīja. Ja jau, tad jau!

Cer piedalīties arī citos atbalsta pasākumos

Savu lauku māju Šķilbēnu pagastā ar Altum atbalstu pērn nosiltināja arī ILZE un JURIS SUPES. Par finanšu institūcijas atbalstu privātmāju energoefektivitātes paaugstināšanā viņi uzzināja no masu saziņas līdzekļiem. “Papētījām to jautājumu tuvāk un uzrakstījām iesniegumu. Manuprāt, atbalsta sniegšanas sistēma bija ērti sakārtota un turpmākajā darbībā nekādi sarežģījumi neradās. Sazinājāmies ar bankas piedāvāto vērtētāju, un mums izveidojās ļoti veiksmīga sadarbība,” secina Ilze. Mājas siltināšanu viņi būtu pabeiguši ātrāk, jau vasarā, bet nācās ilgi gaidīt celtniekus. Darbus pabeidza vēlu rudenī, kad arī sakārtoja atlikušos nepieciešamos dokumentus. Atskaites procesu atvieglāja tas, ka par siltināšanas darbiem neprasiya ne čeku, ne atskaites. “Izmaksas par celtniecības dar-

Nosiltinātā māja Šķilbēnu pagastā. Juris un Ilze Supes ielikuši ne mazums pūlu, lai senu lauku māju padarītu gan piemērotu ģimenes dzīvošanai, gan skatam tikamu. To šovasar pamanīja un novērtēja arī mājas kafejnīcas “Stabļovas ķiploks” apmeklētāji.

Foto - no personīgā arhīva

Nosiltinātā māja Rugāju pagastā. Nosiltināto māju Gunta Grigāne izvēlējās apšūt ar koka dēļiem, kaut arī tie nav lēti. “Pēc dabas esmu cilvēks, kam patīk dabīgas lietas, tāpēc arī izvēlējos koku,” viņa saka.

Foto - no personīgā arhīva

biem, protams, bija lielākas, bet arī atbalsts – 5000 eiro – bija nozīmīgs,” atzīst Ilze. Māja ir sena, celta pagājušā gadsimta 20.gados. Jau nā ģimene to ir atjaunojusi, var teikt, no pamatiem, arī paši pamati pacelti augstāk. Mājai uzlikts jumts, ielikti jauni logi, ierīkota apkure, siltināta grīda. Ēkā notiek iekšdarbi, jo pagaidām ģimene pastāvīgi šeit vēl nedzīvo. Iesaistoties Altum atbalsta programmā, māju tikai nosiltināja un apšuva ar dēļiem, bet tas deva energoefektivitātes procentus. Siltums ir jūtams, un tagad, aukstajā laikā, mājā var žāvēt ķiplokus, ar kuru audzēšanu nodarbojas saimnieki. Šogad Ilze ar vīru gribēja nosiltināt arī mājas otro stāvu jeb bēniņus, lai arī tur varētu dzīvot, bet otrreiz Altum mājokļu siltināšanas programmā nepieņem. Ir piedāvājums uzstādīt saules paneļus. Bet, tā kā mājai nav trīsfasu pielūguma, paneļus var uzstādīt ar mazu jaudu. “Arī atbalsts no valsts, salīdzinot ar ieguldījumu, šobrīd ir mazs. Taču kaut kad nākotnē saules paneļiem noteikti teiksim ‘jā’,” ir pārliecināta Ilze.

Nosiltināta arī grīda. Veicot mājas siltināšanu, Gunta izvēlējās nosiltināt arī grīdas. Taču līdzās mūsdienīgiem risinājumiem saglabāta arī mājas senā aura.

Foto - no personīgā arhīva

Ceturtajai daļai iedzīvotāju rudens saistās ar slimošanu

Katru dienu – pa ābolam

Maruta Sprudzāne

“Mēness aptieka” sadarbībā ar pētījumu aģentūru “Norstat” šogad septembrī apjautājusi 1001 Latvijas iedzīvotāju vecumā no 18 līdz 74 gadiem. Aptaujas mērķis bija noskaidrot, ar ko cilvēkiem saistās rudens un vai tas ir patikams gada laiks?

Gan raža, gan cenu kāpums

Vairumam iedzīvotāju rudens saistās ar ražas laiku, un pētījumā tam piekrit 43% respondentu. Vēl 34% norādījuši, ka viņiem rudens nozīmē apkures un citu inflācijas izraisīto cenu kāpuma laiku. 27% cilvēku rudenī pievērs uzmanību imunitātes stiprināšanai, bet 25% to saista ar slimošanas laika sākumu.

Aptiekas pētījums sniedz atbildes arī par vecuma struktūru. Ražas novākšanas laiks ir aktuālākais 40-49 gadus veciem Latvijas iedzīvotājiem, un vissvarīgāk ražu novākt ir Vidzemes un Latgales iedzīvotājiem – attiecīgi 59% un 55%. Apkures un citu inflācijas cenu kāpuma laiku rudens visvairāk nozīmē iedzīvotāju vecuma grupai no 50 līdz 74 gadiem, un Pierīgas iedzīvotājiem tas sasniedz 40%. Rudens kā slimošanas laiks aktuālākais ir vecumā no 18 līdz 39 gadiem un arī gados vecākiem iedzīvotājiem. Procentuāli visvairāk iedzīvotāju, kuriem rudens ir slimošanas laika sākums, dzīvo Latgalē, Zemgalē un Rīgā.

Labas emocijas un patikamas sarunas

Rudeni kā imunitātes stiprināšanas laiku atzinis 31% sieviešu, bet no vīriešiem šādi atbildējis tikai 21%. Starp sievietēm vairums ir vecumā no 60 līdz 74 gadiem, kā arī jaunākos gados – no 18 līdz 29 gadiem.

Lūk, kāds uzskats par rudeni un tā ietekmi uz veselību ir balvenietei ANITAI TILTIŅAI.

Anitai patīk rudens laiks, kad dienām ir saules vaigs un nelīst. Taču nenoliedzami šis gada laiks iezīmē pāreju jau uz pašu gada nogali un gaidāmo zimu, kas ir pavisam tuvu. Rudeni var uztvert kā miera periodu pirms sagaidāmā sniega, bet tas ietekmē arī cilvēkus. Anita saka: “Var redzēt, ka cilvēki tagad, oktobra vidū, jūtas pavisam citādāk, par ko liecina viņu drūmās sejas, izturēšanās un sarunas.” Viņa piekrit, ka šis laiks daudziem liek domāt un nervozēt par apkures sezonu, līdz ar to – arī rēķiniem. Daudz labākā situācijā noteikti ir cilvēki, kuri strādā. Kuri nestrādā vai palikuši bez darba, tiem ir vēl sliktāka pašsajūta, kas iespaido veselību. Anita uzsver, ka par savu un pārējo ģimenes locekļu veselību neaizmirst rūpēties jau vasarā, tāpēc rudens viņai nešķiet kā briesmonis, kas noteikti liks saslimt. Anita izvēlas organisma spēcīnāšanai lietot augu bāzes produktus, ko atrod Latvijas tirgū, un dara to jau gadiem, bet aptieku apmeklēt retumis. Viņa atceras, ka bērnudārza laikā puisēnam iesnas un klepus piemetušies tikai pāris reizi. Palīdzējuši mammas dotie dabas augu produkti un tējas. Pārbaudītas vērtības noteikti ir arī pašu izaudzēti dārzeņi un ogas. Kaut vai katru dienu apēst pa ābolam! Anita uzskata, ka veselībai svarīgas arī labas emocijas un sarunas ar pozitīvi noskaņotiem cilvēkiem. Viņas padoms, – sarunāties ar smaidīgiem optimistiem, nevis drūmām iņņām, kuriem viss ir slikti un patīk aprunāt citus. Varētu arī kaut kur paceļot, doties pārgājienā

pretim rudenim. Jo sevišķi tas iepriecinātu bērnus, kopīgi pavadot laiku ar vecākiem svaigā gaisā un izbaudot nelielu kustību prieku organisma tonusam. Anita piekrit uzskatam, ka arī Mēness fāzes un vētru laiks ietekmē gan pieaugušos, gan bērnus. Tad naktīs nenāk miegs, lauž kaulus, pārņem neizskaidrojams nemiers, sāp mugura, bērni kļūst nevaldāmi, izteikti nemierīgi, pastiprināti blēņojas. Cilvēkos jaušas arī pastiprināta agresivitāte. Organisma nomierināšanai Anita lieto grifoniju, kas ir pazīstams ar savu antidepresīvo iedarbību, uzlabo garastāvokļa traucējumus, paaugstina serotonīna līmeni smadzenēs, atbalstot garīgo labsajūtu, īpaši stresa un satraukuma situācijās. Grifonija palīdz arī iemigt, novēršot miega traucējumus.

Pārmaiņas rada stresu

Bet ko par rudeni un slimošanu saka dakteri? Atbildi palīdzējusi rast SIA “Balvu un Gulbenes slimnīcu apvienība” sabiedrisko attiecību speciāliste Anda Logina saziņā ar ārsti. Lūk, ko saka slimnīcu apvienības pneimoloģe dr. SAMĪTE PUŽULE.

Viens no galvenajiem iemesliem, kādēļ cilvēki saslimst tieši rudens laikā, ir straujā klimata maiņa. Strauji mainās gaisa temperatūra, vasarai pārejot rudenī. Līdz ar to šīs svārstības rada stresu cilvēku organismā. Mēs vairs nenoreagējam un nepierodam tik ātri pie šīm izmaiņām, sajūtot rudens drēgnumu. Iemesls arī tas, ka aukstajā laikā mazāk uzturamies svaigā gaisā, bet daudz vairāk laika pavadām iekštelpās. Slikti, ja telpas netiek regulāri vēdinātas. Tas viss kopā palielina iespējamību saņemt vīrusus.

Īpaša riska grupā ir cilvēki ar hroniskām saslimšanām, jo viņu imunitāte ir novājināta, līdz ar to kontakts ar slimojošu cilvēku var saasināt jau esošu saslimšanu vai arī izsaukt jaunu.

Kādi ir dakteres padomi, lai samazinātu risku saslimt ar kādu no vīrusiem?

- Pēc iespējas biežāk uzturēties svaigā gaisā, protams, saģērbjoties atbilstoši laika apstākļiem. Piemērots apģērbs palīdzēs ķermenim regulēt temperatūru, lai justos ērti, bet fiziskas aktivitātes svaigā gaisā kārtīgi izvēdinās elpceļus un palīdzēs uzturēt organismu tonusā.
- Turpināt stiprināt imunitāti, lietojot polivitamīnu kursu, kā arī ievērot veselīgu un sabalansētu uzturu.
- Ja tomēr nācies saaukstēties vai saslimt ar vīrusu, ievēro sava ģimenes ārsta nozīmēto ārstēšanās terapiju.

Vīrusi ceļo un uzbrūk

Vērojumi par cilvēku veselības problēmām ir arī farmaceitei, Vidzemes reģionālajai vadītājai INĀRAI DIVREI. Viņa saka, ka šajā rudenī ir izteikta saslimstība ar vīrusiem, jo vismaz pagaidām nav prasības publiskās vietās nēsāt sejas masku. Līdz ar to pēc divu gadu pārtraukuma novēro izteiktu saslimstību ar dažādiem vīrusiem. “Tā patiešām ir, jo, kamēr cilvēki staigāja maskās, tik izteikta saslimstība nebija vērojama. Cilvēki saņēra kovidu, gripu, viņiem uzmācās dažādas saaukstēšanās. Aptiekās izteikti pieprasa pretsaaukstēšanās līdzekļus, arī C vitamīnu, uztura bagātinātājus ar vēlmi stiprināt imunitāti. Protams, vajadzības reizē ārsti izraksta arī antibiotikas, kas ir tikai recepšu zāles,” stāsta farmaceite.

Foto - M. Sprudzāne

Vēro dabu un priecājies! Mūsdienās daudziem cilvēkiem ir grūti izārstēties, jo viņi nav gatavi tam veltīt pietiekami daudz laika. Dažkārt cilvēks grib izveseļoties pāris dienu, labākajā gadījumā – nedēļas laikā, bet neņem vērā, ka daudzas slimības viņā ir attīstījušās mēnešiem vai pat gadiem. Nav viegli no tām tikt vaļā. Rudeni daudzi saista arī ar depresijas laiku. Vajag palietot kaut ko košu – asinszāli, kliņģerīti vai arī ugunspuķi.

Katram sava izvēle

12% respondentu aptaujā norādījuši, ka nevar ciest rudeni. Visvairāk tādu dzīvo Rīgā, Kurzemē un Pierīgā. 8% respondentu aptaujā sacīja, ka rudens ir laiks, lai dotos uz siltajām zemēm, un vairāk šādas domas piekritēju ir gados vecāko cilvēku vidū, kā arī dzīvojošo Rīgā un Pierīgā. 7% norādījuši, ka rudens viņiem ir Latvijas apaceļošanas laiks, un šī nodarbe populārāka ir Pierīgas iedzīvotāju vidū.

Nav sliktu gadalaiku

Tikai 13% aptaujāto Latvijas iedzīvotāju rudens ir mīļākais gada laiks, un starp viņiem dominē tieši gados jaunākie cilvēki – no 18 līdz 29 gadiem. Iespējams, viņiem nav tik daudz ikdienas rūpju, nav arī veselības problēmu un nav jāuzņem atbildība par sadzīvi, rēķinu apmaksu, kartupeļu novākšanu un tamlīdzīgiem darbiem. Varbūt tieši no gados jaunākajiem arī citi varētu pārņemt pozitīvo attieksmi. Jo būsim veselāki, aktīvāki un spēcīgāki rudenī, jo mazāk slimosim arī ziemā.

Rudens ir balvenietes OKSANAS gada laiks, kura strādā skaistumkopšanas jomā. Viņas pārliecība, ka nevajag ļauties sliktām domām un pat uz mirkli pieļaut, ka varētu saņemt kādu vīrusu. “Nav sliktu gadalaiku, vaina ir nepiemērotā apģērbā. Vairāk smaidīsim, priecāsimies un baudīsim dzīvi, atrodot prieku arī mazās lietās. Tad viss būs OK!” Oksanas ieteikums.

Foto - M. Sprudzāne

Atbraukusi vizītē. Būdam reģionālā aptieku vadītāja Vidzemē, Ināra bija Balvos, lai pārskatītu “Mēness aptiekas” darbu. Viņa atzīst, ka oktobrī aptieku apmeklē daudz vairāk cilvēku, nekā tas ir vasaras mēnešos. Tas liecina, ka rudens sācies ar slimošanu, un iedzīvotāji meklē sev vajadzīgos medikamentus, lai atveseļotos. Izteikti pieprasa līdzekļus pret saaukstēšanās vainām. Vēl ir rūpīgi farmaceits vienmēr pajautās, kas apmeklētājam kāš un kāpēc viņš vēlas iegādāties to vai citu bezrecepšu medikamentu, – Ināras atziņa. Aptiekas piedāvā ļoti plašu preču klāstu, un dažreiz pircējs var izvēlēties vairākus vienādas iedarbības līdzekļus, kas nebūt nav lietderīgi.

“Mediju atbalsta
fonda ieguldījums no
Latvijas valsts
budžeta līdzekļiem”

MAF
Mediju atbalsta fonds

“Liku bēdu zem ak

Laikraksta “Vaduguns” kolektīvs 15 ielikumos īsteno projektu “Esi burvis – taisi no nekā!”, kurā sabiedriski nozīmīgu publikāciju sērijā atspoguļo sociālekonomiski svarīgas un ļoti nozīmīgas tēmas no uzņēmēju skatpunkta. Kā likt lietā izdomu un biznesa attīstībai izmantot pieejamos dabas resursus – sauli, vēju, zemi? Cik veiksmīgi tas izdodas? Kādi bijuši pēdējā laika lielākie izaicinājumi, ieguvumi un mācības? Dosim iespēju dažādu jomu speciālistiem analizēt procesus, paust viedokļus, kā arī uzklusīsim ekspertu vīzijas un secinājumus.

Latgales akmeņkaļu stiprās rokas granītu, smilšakmeni un pat vienkāršu laukakmeni spējīgas pārvērst ne tikai pieminekļos tautas varoņiem, bet arī kapakmeņos, iemūžinot atmiņas par mums mīļajiem aizgājējiem. Kā izdodas savienot naudas pelnišanu ar radošām izpausmēm, cik viegli vai grūti tas nākas, sarunās un intervijā jautājām Balvu uzņēmējam Tālim Korlašam un akmeņkalim Vitālijam Peļņam. Apcievojot akmeņkali Aivaru Regžņu Daugavpilī, skaidrojām, kādas Latgalē ir šī brīža iespējas realizēt savas biznesa un radošās ieceres.

Latgalietim kapi ir svēta lieta

Akmeņkalis VITĀLIJS PEĻŅA SIA “Tako akmens” strādā kopš tā dibināšanas. Turklāt uzņēmums radies, lielā mērā pateicoties Vitālija savulaik pa jokam izteiktajam priekšlikumam, ko uzņēmējs TĀLIS KORLAŠS pārvērtā realitātē. Latvijas Mākslas akadēmijā iegūtās zināšanas un pieredze līdzīga profila uzņēmumos ārzemēs un Latvijā, kā arī neizsikstošā vēlme apgūt jaunas tehnoloģijas ļāva “Tako akmens” izgatavotajiem kapakmeņiem, piemiņas zīmēm un pieminekļiem iegūt popularitāti tuvākas un tālākas apkārtnes iedzīvotāju vidū.

Pēc mākslas koledžas un Latvijas Mākslas akadēmijas Latgales filiāles Tēlniecības nodaļas absolvēšanas 2006.gadā Vitālija dzīves ceļš apmetis ne vienu vien loku, līdz bijušais kārsavietis nonāca Balvos. Iestājies Latvijas Mākslas akadēmijas maģistrantūrā, jaunais tēlnieks drīz vien nolēma, ka labāk sāks pelnīt naudu, nekā vēl pāris gadus pavadīs skolas solā. Sekoja akmeņkalšana Rēzeknē, Ludzā un pat Īrijā. Tieši ārzemju uzņēmumā nostrādātais gads izrādījās nozīmīgs pagrieziena punkts Vitālija karjerā, jo tur viņš iepazīna modernas akmeņkalšanai paredzētas iekārtas, ar kādām Latvijā tolaik vēl neviens nestrādāja. Atgriezies dzimtenē un apmeties Rēzeknē, Vitālijs kādu laiku nodarbojās ar individuāliem pasūtījumiem, taču, sākoties 2008.gada ekonomiskajai krīzei, darba apjoms strauji saruka, un jaunais tēlnieks izeju atrada karikatūru zīmēšanā vietējam laikrakstam. Vitālija atmiņās tas saglabājies kā smags un depresīvs periods, kad viņš nespēja izlemēt, ko iesākt ar savu dzīvi. Pārvarēt personīgo krīzi palīdzēja paziņa, aicinot kopā uzsākt kapu pieminekļu izgatavošanu dzimtajā Kārsavā. Taču nepietiekamā finansējuma un modernu iekārtu trūkuma dēļ darbs ritēja lēni – ne tā, kā to gribējās jaunajiem uzņēmējiem. Kārtējo pavērsienu sniedza liktenīgā, lai arī pavisam nejaušā satikšanās ar balvnieci Tāli Korlašu. “Izgatavoju virtuves galda virsmu Tāļā tikko uzceltajai mājai. Sākām runāt, un pa jokam ierosināju, – nopērc labas iekārtas, un iešu pie tevis strādāt! Tas patiešām bija joks, bet pēc pāris nedēļām viņš piezvanīja sakot, – atradu tev iekārtas. Tā arī sākās uzņēmums “Tako akmens”,” atceras Vitālijs.

Palīdzēja pārliecība, ka viss būs labi

Pirmie mēneši pēc pārcelšanās uz Balviem Vitālijam bija ļoti grūti. Viņš tos sauc par savas dzīves smagāko periodu. Īsi pirms ziemas iestāšanās aizbraukuši uz Poliju un atveduši jaunās iekārtas, uzņēmēji uzsāka ražošanu. Vitālijs kopā ar ģimeni no Kārsavas pārcēlās uz Balviem. Sieva sāka strādāt vietējā skolā, bet jaunais darbs viņai nepatika. Jaunā uzņēmuma telpas bija šausmīgā stāvoklī. Iestājās ziema, un naudas plūsma bija maza. “Taču dzīvojam ar pārliecību, ka viss būs labi, un izturējam. Ļoti daudz palīdzēja Tālis. Viņš mani dzīvē ir tik daudz atbalstījis, kā neviens cits,” apgalvo akmeņkalis. Nāca pavasaris, Vitālijs iemēģināja jaunās iekārtas, un pamazām, lai arī ne uzreiz, darbi sāka veikties. Viņš atceras, ka sevišķas grūtības sagādāja jauno iekārtu apgūšana, jo viss bija jāiemācās pašmācības ceļā – gan strādāt ar CNC gravieri, gan ar datorprogrammu “Foto shop” un jauno akmeņkalni zāģi. Arī tagad, lai ietu līdzīgu laikam, SIA “Tako akmens” iegādājas jaunas iekārtas, uz kurām vispirms jāiemācās strādāt. “Uzņēmumā esmu vienīgais cilvēks, kurš prot darboties ar pilnīgi visām iekārtām,” apgalvo akmeņkalis.

Nevar strādāt, ja negrib mācīties

Ar katru gadu uzņēmuma apgrozījums auga, bet sevišķi ražīgs bija 2018. – Latvijas 100.jubilejas gads. “Tas bija foršs laiks, jo paveicām daudz labu darbu. Izgatavojām divus piemiņas akmeņus latviešu strēlniekiem – viens atrodas Mores

Vitālijs Peļņa

Tālis Korlašs

Vitālijs Peļņa un Tālis Korlašs. Uzņēmuma “Tako akmens” vadītājs Tālis Korlašs (no labās) neslēpj, ka Krievijas iebrukums Ukrainā un tā izraisītās ekonomiskās sekas (degvielas, elektroenerģijas un citu cenu kāpums) ietekmējušas arī viņa uzņēmuma darbību. Lai gan “Tako akmens” pakalpojumu izmaksas, salīdzinot ar iepriekšējiem gadiem, ir augstākas, darba joprojām netrūkst. “Arī mums bija jāpaaugstina cenas, un no tā cieš iedzīvotāji. Taču viņi grib saņemt aizgājēju kapa vietas, tādēļ ir spiesti maksāt,” secina T.Korlašs. Tā kā izejmateriālus uzņēmums iepērk tikai Zviedrijā, to piegāde nav cietusi. “Ne ar Krieviju, ne Ukrainu mums nav nekādu ekonomisko saistību, tādēļ materiālu iepirkumi nav ietekmēti,” apgalvo uzņēmuma īpašnieks.

pagasta Peļņās, otrs izvietots Drabešos, ceļa malā. To var redzēt, braucot uz Rīgu. Viļakā restaurējam brāļu kapus. Labi pastrādājam. Tas bija viens no mūsu ražīgākajiem gadiem,” atceras Vitālijs.

Lai gan pasūtījumu netrūkst, uzņēmumam nepietiek darba roku. “Neviens negrib mācīties. Balvi ir neliela pilsēta. Visi, kuri grib stādāt, strādā vai ir izbraukuši uz ārzemēm. Pārējie ir tādi, kuri ne īpaši vēlas strādāt un mācīties kaut ko jaunu. Tie, kuri mēģināja, nespēja apgūt tehniku, tādēļ nolēmām, ka tiks galā pašu spēkiem. Tagad visu darām divatā – es un Māris Aješkevičs, kurš reizē ar mani pārcēlās no Kārsavas,” stāsta Vitālijs. Viņš skaidro, ka darbs ir ļoti specifisks un ne katrs spēj to iemācīties. Tomēr reizēm pavīd arī kāds cerību stariņš, jo jau otro vasaru pēc kārtas pie Vitālija nāk mācīties skolēns Lauris Timofejevs, kurš labprāt apgūst akmeņkaļa amatu.

Kapu pieminekļu izgatavošana ir sezonāls darbs. Īpaši daudz pasūtījumu ir vasarā. Akmeņkalis neslēpj, ka šajā gadalaikā parasti piedzīvo milzum daudz stresa: “Arī klienti ir dažādi. Visādi gadās. Sevišķi augustā un septembrī noguruma dēļ sāku pieļaut kļūdas, jo uzņēmumā esmu mākslinieks, strādāju ar klientiem, braucu arī ar autokāru, kas ceļ akmeņus blokus, griežu, mēru, pieņemu un nododu.” Vitālijs atklāj, ka akmeņkalšana ir diezgan neparedzama, sevišķi tādēļ, ka uzņēmums strādā ar akmeņblokiem, nevis Ķīnā iepirkto pieminekļu sagatavēm: “Viss var gadīties. Griež akmeņus blūķi, nopulē – plaša. Tas nav tāds materiāls kā dēlis. Pērkot akmeņbloku, nezinām – būs tur plašs vai nē.”

Stress māksliniekam nepalīdz

Ziemā, kad pasūtījumu ir maz, Vitālijam atliek vairāk laika pievērsties mākslai, piemēram, dekoratīvu akmeņus šķīvju darināšanai. Daudzi Vitālija darinātie šķīvji aizceļojuši uz attālākām vietām, pat uz ārzemēm. “Zinu, ka pašvaldība vienu aizveda uz Pleskavu, veda arī uz Rīgu, uz Saēmu,” viņš secina. Akmeņkali nedaudz skumdina, ka ikdienas rutīna mākslu atvirzījusi otrajā plānā, jo tam vienkārši neatliek laika: “Dažreiz, protams, gadās izgatavot arī diezgan mākslinieciskus kapu pieminekļus. Šogad izgatavoju vienu skaistu kapakmeni, kas aizceļoja uz Raunu.” Laika trūkuma dēļ pagaidām novārtā pamesta arī Vitālija iecere Balvu parkā izveidot skaistu skulptūru dārzu. Viņš neslēpj, – reizēm šķiet, ka mākslas akadēmijā iegūtā izglītība aiziet postā, jo ir iestidzies ikdienas rutīnā: “Patiesībā neesmu akmeņkalšanas fanātiķis. Tas ir mans maizes darbs. Esmu strādājis arī ar koku. Stāsts, kā kļuvis par akmeņkali, ir vienkāršs. Tā kā nācu no diezgan trūcīgas ģimenes, katru vasaru strādāju. Mācoties mākslas akadēmijā, vasarā vajadzēja piepelnīties – gāju komunnālo uzņēmumu kombinātā kalt pieminekļiem burtus. Maksāja 10 santimus par burtu, bet maize tolaik maksāja 20 santimus. Biju bagāts students. Taču akmeņkalšanas fanātiķis neesmu. Kapu pieminekļu izgatavošana vienkārši ir stabils darbs, jo kapi latvietim, īpaši latgalietim, ir svēta lieta.” Vitālijs atklāj, ka joprojām lolo vairākas idejas, kā pievērsties mākslai: “Kādreiz gribētu sarīkot personālizstādi, piemēram, Latgales vēstniecībā “Gors”. Tikai pagaidām tam nav laika.”

Vitālijam ir arī cits hobijs – ēst gatavošana. Šo nodarbi viņš uztver kā atpūtu pēc smagā darba: “Mans firmas ēdiens ir tunča tartars, bet gatavoju visu ko, izņemot saldus ēdienus, jo ar mīklu nedraudzējos.”

LTV 1

- 5.20 "Nacionālie dārgumi. 100 g kultūras". Atk.
- 6.00 "Latvijas valsts himna".
- 6.02 "Kas te? Es te?". Atk.
- 6.30 "Animācijas seriāli".
- 9.00 "Tutas lietas 9". Raid. bērniem.
- 9.15 "Ralfs gatavo 5".

- 9.30 "Meža draugu piedzīvojumi". Raid. bērniem.
- 9.55 "Ukulele". Raid. bērniem.
- 10.05 "Salātapīņa". Pasaku filma.
- 11.05 "Sirmāis. Kulta ēdieni. Gruzija. Šašliks". Atk.
- 12.00 "Dievkalpojums Elejas Romas katoļu baznīcā".
- 12.10 "Eiropa koncertos. Koncertierakstu žurnāls".
- 22.00 "Mežomīgais iecirknis 2". Kriminālseriāls.
- 22.50 "Apsūdzības lieciniece". Drame.
- 23.40 "Sporta studija. Aizkuļlises". Atk.
- 0.40 "1000 jūdzes Transilvānija". Atk.
- 1.35 "Ielas garumā. Aizpute. Vecpilsēta un Livonijas laika pils". Atk.
- 2.05 "Ielas garumā. Aizpute. Jaunā pilsmuīža un Atmodas iela". Atk.
- 2.35 "Tuesi.lv". Īsfilma par cilvēkiem Latvijā.
- 2.50 "Karaliste". Atk.
- 3.20 "Citādi latviskais". Atk.
- 4.15 "Sporta studija". Atk.

- 5.05 "17. Baltijas valstu studentu dziesmu un deju svētki *Gaudamus*". Atk.
- 2.15 "Aculiecinieks". Atk.
- 2.35 "Kultūrdeva". Atk.
- 3.25 "Kultūršoks". Atk.
- 3.40 "Latvijas sirdsdziesma". Atk.
- 4.40 "Nacionālie dārgumi. 100 g kultūras". Atk.

LTV 7

- 5.00 "Tuesi.lv". Īsfilma par cilvēkiem Latvijā.
- 5.05 "Zemes stāsti". Atk.
- 6.00 "Latvijas valsts himna".
- 6.02 "Izziņas impulsi". Atk.
- 7.00 "Globalizācija. *Deutsche Welle* žurnāls".
- 7.30 "Meža stāsti". Atk.
- 7.55 "Ielas garumā". Liepājas karosta. 2. stāsts. Atk.
- 8.25 "Gaišā piemiņā 4". Komēdijseriāls.

- 1.15 "Visdrūmākā nakts". Spraiģa sižeta krimināldrama.

TV3 Life

- 5.00 "Ko neteikt". Izklaidējošs raidījums.
- 5.10 "Projekts Bloks 13". Realitātes seriāls.
- 6.30 "Kontakts kopā ar doktoru Čārlzu Stenliju 2".
- 7.00 "Projekts Bloks 13". Realitātes seriāls.
- 8.25 "Projekts *Runway 19*". Realitātes šovs.
- 9.30 "*Dzīvīte* brīvdienās 8. Televēkala skatlogs".
- 10.00 "Veiksmīgs uzņēmējs Latvijā. Televēkala skatlogs".
- 10.30 "Veselība kā dzīvesstils 3".
- 11.05 "Karaliskās sirdis". Melodrama.
- 13.00 "Rozamunde Piļcere. No kā veidoti sapņi". Melodrama.
- 15.05 "Ideālo fotogrāfiju misterijas. Izeja, skatuve, nāvē". Detektīvfilma.
- 17.05 "Mans aklais randiņš ar dzīvi". Biogrāfiska drāma.
- 19.15 "Mīlas zveja". Romantiska komēdija.
- 21.00 "Pirmais randiņš 9". Realitātes šovs.
- 22.05 "Šetlenda 5". Seriāls.
- 0.45 "Bridžītas Džounsas mazulis". Romantiska komēdija.
- 3.15 "Pirmais randiņš 9". Realitātes šovs.

- 6.00 "Peci novadi Latvijā". Atk.
- 6.30 "Preses klubs". Atk.
- 8.00 "Mēli un fakti". Atk.
- 8.30 "Atpēriens izaugsmei".
- 9.00 "*La dolce vita*. Gatavo gudri!" Atk.
- 11.00 "Mēli un fakti". Atk.
- 11.30 "Grāmatu kods".
- 12.00 "*La dolce vita*. Gatavo gudri!" Atk.
- 13.00 "Naudas cena". Atk.
- 14.00 "DigiTuvi".
- 15.00 "Saimnieks. Zeme. Valsts". Atk.
- 16.00 "Dr. Apinis". Atk.
- 17.00 "Nedēļa P.S.". Atk.
- 18.00 "*Dzīvīte* brīvdienās".
- 18.30 "Grāmatu kods".
- 19.00 "Radio *Svoboda*: par krimināldrama.

TV 3

- 5.00 "Bondi vērstis 7". Dok. seriāls.
- 6.00 "Deju akadēmija". Seriāls.
- 7.00 "Animācijas seriāli".
- 8.50 "Es milu savu miluli 3". Izklaidējošs raid.
- 9.25 "Brīv.Dien.Galds". Izklaidējošs raid.
- 10.00 "Superbingo".
- 11.35 "Mīni pa trim! 3". TV spēle.
- 13.30 "Šreks Trešais". Animācijas filma.
- 15.40 "Džonijs Anglis atgriežas". Komiska piedz. filma.
- 17.45 "Māna izvēle – Latvija".
- 18.20 "Pēdas. Kas paliek pēc tevis? 2".
- 18.50 "Ārsti 2". Seriāls.
- 19.30 "Nekā personīgā".
- 20.30 "Dejo ar zvaigzni!" TV šovs.
- 23.20 "Solta". Spraiģa sižeta krimināldrama.

- 5.00 "Bondi vērstis 7". Dok. seriāls.

- 6.00 "Deju akadēmija". Seriāls.
- 7.00 "Animācijas seriāli".
- 8.50 "Es milu savu miluli 3". Izklaidējošs raid.
- 9.25 "Brīv.Dien.Galds". Izklaidējošs raid.
- 10.00 "Superbingo".
- 11.35 "Mīni pa trim! 3". TV spēle.
- 13.30 "Šreks Trešais". Animācijas filma.
- 15.40 "Džonijs Anglis atgriežas". Komiska piedz. filma.
- 17.45 "Māna izvēle – Latvija".
- 18.20 "Pēdas. Kas paliek pēc tevis? 2".
- 18.50 "Ārsti 2". Seriāls.
- 19.30 "Nekā personīgā".
- 20.30 "Dejo ar zvaigzni!" TV šovs.
- 23.20 "Solta". Spraiģa sižeta krimināldrama.

Balvu Sakrālās kultūras centrā

- Audējas Ausmas Železnjakas austro dvieļu izstāde "Ienākšana. Dzīvošana. Aizvēšana" būs skatāma līdz **17.oktobrim**.

Balvu Novada muzejā

- Līdz **28.oktobrim** būs skatāma mākslinieka Andra Kaļiņa izstāde "Klusā daba nav daba, bet ir". **21.oktobrī** plkst. 17.00 tiks šanās ar mākslinieku Andri Kaļiņu izstāde.
- Izstāde "Mākslas vitamīns" (Anatolija Zelča meistarklases laikā tapušie darbi) skatāma līdz **28.oktobrim**.
- Muzejpedagoģiskā programma pēc iepriekšēja pieraksta, tālr. nr. 28694615.

Balvos

- Oktoobrī Balvu Kultūras un atpūtas centra Dienvidu zālē izstādes: operas tēpu un fotogrāfiju izstāde "SUITU SĀGA", Daces Dēlīnas-Līpskas kostīmi un Jāņa Vecbrāja fotogrāfijas.

- 15.oktobrī plkst. 17.00** Balvu Kultūras un atpūtas centrā Valmieras drāmas teātra viesizrāde – Ance Muižniece "MĒS ROKS, SEKS UN PSRS". Satīra par dzīvi komunismā 2 daļās. Ieejas maksa – EUR 16-20. Biļetes visas "Biļešu parādīzes" kasēs (Balvos, Brīvības ielā 61) vai www.bilesuparadize.lv.
- 16.oktobrī plkst. 15.00** Balvu Kultūras un atpūtas centrā cirkā šovs "CIRKS NO CITAS PLANĒTAS". Ieejas maksa – EUR 6, EUR 7, EUR 8. Biļetes visas "Biļešu parādīzes" kasēs (Balvos, Brīvības ielā 61) vai www.bilesuparadize.lv.

- 31.oktobrī plkst. 19.00** Balvu Kultūras un atpūtas centrā KINO. Šausmu trilleris "Velna upuris" (12+). Ieejas maksa – EUR 9,00 "Arhīvus pārskatot".
- 5. Biļetes visas "Biļešu parādīzes" kasēs (Balvos, Brīvības ielā 61) vai www.bilesuparadize.lv.
- 12.novembrī plkst. 20.00** Balvu Kultūras un atpūtas centrā grupas "CITI ZENI" koncerts un balie ar grupu "Mākonstūmēji".

- Balvu Centrālajā bibliotēkā**
- Balvu Centrālajā bibliotēkā Ēsteres Zemītes gleznu personāl-izstāde "Pazudušie bērni" līdz **21.novembrim**.
- Baltinavas muzejā. *Olgas Rečes gleznu izstāde. *Izstāde no cikla "Iepazīsim Balvu novada pagastus!" – Krišjāņu pagasts.
- 15.oktobrī plkst. 7.00** Baltinavas tirgus laukumā – rudens gadatirgus.
- 15.oktobrī plkst. 19.00** kultūras namā tautas muzikantu saspēle "Dziedi, mana dvēsele, dziedi!".
- 22.oktobrī no plkst. 21.00 līdz 3.00** (ieeja no plkst. 20.30) kultūras namā OTTO jubilejas ballīte". Piedalās Santa Kaspar-sone, Diona Liepiņa, Artūrs Jauniņš & "Loud Silence", OTTO". Starplaikos konkursi un atrakcijas, darbosies kafetēja, *Vj Kosmoss* videoprojekcijas. Ieejas maksa līdz plkst. 22.00 – EUR 7, vēlāk – EUR 9.

Bērzkalnē

- Līdz **27.oktobrim** pagasta darba laikā Bērzkalnes pagasta telpās apskatāma Bērzkalnes pagasta iedzīvotājas Zaigas Šilpiņas krustdūrienā izšūto gleznu izstāde "ES DZIVOJU, LAIRADĪTU – RADOT DZIVOJU".

Briežuciemā

Tautas namā Zinaidas Logīnas fotogrāfiju izstāde "Ceļojumu

AFIŠA

atklāsmē".

29.oktobrī plkst. 20.00 tautas namā pasākums "Nekas nav tā, kā izskatās, es redzu visu citādāk". *Pasākumā piedalās Balvu novada kultūras iestāžu pašdarbības kolektīvi.*

29.oktobrī plkst. 22.00 deju vakars kopā ar Arni Grapu. Ieejas maksa – EUR 3.

Krišjānos

15.oktobrī plkst. 16.00 atpūtas vietā "Krišjāņu Staburags" – "Gaismas nakts". Aicinām piedalīties fiziskās aktivitātēs – medību kolektīva uzdevumos un nobaudīt īpašo svētku zupu. Līdzī ņemiet labu noskaņojumu un pašdarinātu *gaismiņu*, interesantāko *gaismiņu* autoriem – balvinais!

Rugājos

Rugāju tautas nama jauktais koris "Vārpa", diriģente Inguna Blauma, uzņem kora dziedātājus visās balsu grupās. Iteka-mies **14.oktobrī plkst. 18.00** tautas nama lielajā zālē *Nāc dziedāt, un dosimies ceļā uz XXVII Vispārejiem latviešu Dziesmu un XVII Deju svētkiem kopā!*

Tilžā

15.oktobrī plkst. 9.00 Tilžas ciema centrā – rudens gadatirgus. Ikviens var iesaistīties sava pagasta centra labiekārtošanā, atnesot labdarības loterijai rudens veltes, mājražojumus vai iegādājoties loterijas biļetes. Biļetes cena šogad – EUR 2,50 un izloze **15.oktobra plkst. 10.30** (Tilžas rudens gadatirgū).

No 15.oktobra līdz 10.novembrim Tilžas pagastmājas 2.stāvā rokdarbu izstāde "Dzīves stāsts izšuvumos". Aplūkojamie darbi nākuši no vecmāmiņu pūra lādēm.

Cienījamie Tilžas pagasta seniori! **22.oktobrī plkst. 14.00** Tilžas Kultūras un vēstures namā gaidīsim jūsu pasākumā "Ak, šīs atmiņas!". **Piķst. 14.00** amatierteātra izrāde, pēc tam tiks šanās pie tējas tases vēstures istabās. *Ja nepieciešams transports nokļūšanai uz pasākumi, piezvaniet Daigai pa tālr. 27970251 līdz 20.oktobrim*.

Vīļakā

Vīļakas muzeja izstāžu zālē starptautiskā glezniecības plenēra izstāde "Valdis Bušs 2022".

Izstāde "Vīļakas motokrosa vēsture un mototrase "Baltais briedis"" Abrenes istabās Vīļakā, Tautas ielā 1. Tālr. 26446147.

16.oktobrī plkst. 19.00 kultūras namā cirkā šovs "CIRKS NO CITAS PLANĒTAS". Ieejas maksa bērniem – EUR 6, pieaugušajiem – EUR 8.

23.oktobrī plkst. 14.00 kultūras namā atpūtas vakars Vīļakas pilsētas, Susāju un Vecumu pagastu pensionāriem "Rudenijas noskaņas". Muzicēs kapela "Atzele". Ņemiet līdzī *groziņus!* Lūdzam pieteikties pa tālr. 29454947, Silvija.

Vīksnā

Līdz 30.novembrim tautas namā un Vīksnas bibliotēkā skatāma Zīnta Pūrena gleznu izstāde "Krāsainās emocijas".

Pārpūcēšanas gadījumā "Vaduguns" atsauce obligāta

TV PROGRAMMAS

no 17. līdz 23.oktobrim

LTV 1

5.20 "Daudz laimes, jubilar!" Atk.
6.00 "Latvijas valsts himna".
6.02 "Ceturta studija". Atk.
6.30 "Rīta *Panorāma*". Atk.
8.35 "Māja pie ezera".
9.30 "Sešas māsas". Serāls.
10.30 "Medmāsa Betija". Serāls.
11.20 "Kultūrdeva". Atk.
12.15 "V.I.P. – Veiksme. Intuīcija. Prāts". Atk.
13.00 "Kas notiek Latvijā?" Atk.
14.25 "Vides fakti". Atk.
14.55 "Šodienas jautājums".
14.15 "Krustpunktā".
16.10 "Sešas māsas". Serāls.
17.10 "Māja pie ezera".
18.00 "Dienas ziņas".
18.50 "Gudrs, vēl gudrāks".
6.klašu pirmais pusfinaļs.
20.00 "Panorāma".
20.50 "Kultūršoks".
21.05 "Daudz laimes, jubilar!"
21.45 "Māsas Bonifācijas noslēpumi". Detektīvseriāls.
22.40 "Nakts ziņas".
22.55 "Vera 2". Serāls.
0.30 "Citādi latviskais". Atk.
1.00 "Neprāta cena". Serāls.
3.00 "Daudz laimes, jubilar!" Atk.
3.40 "Aculiecinieks". Atk.
4.10 "Aizliegtais paņēmieni". Atk.

20.00 "TV3 ziņas".
20.45 "Dēgpunktā 12".
21.10 "Mini pa trim! 3". TV spēle.
23.00 "Džonijs Anglis atgriezās".
Komiska piedz. filma.
1.00 "Sacikstes uz dzīvību vai nāvi". Fantastikas trilleris.
3.10 "Gandriz ideālas vakariņas 13". Izklaidējošs raid.
4.10 "UgunsGrēks 6". Serāls.
TV3 Life
5.00 "Džadas svētku rokass- grāmata 3". Izklaidējošs raidījums.
5.30 "Ticīgi uzvaras balss".
6.00 "Saldās ambīcijas". Serāls.
6.55 "Sapnotāji". Serāls.
7.55 "Viss pa jaunam 2". Serāls.
8.25 "Mani remonta noteikumi". Realitātes šovs.
9.55 "Televeikala skatlogs".
10.15 "UgunsGrēks 15". Serāls.
12.05 "Dzīves krustceļš 4". Dok. seriāls.
13.05 "Šēpavāru duelis: liels pret mazu 2". Kulīnārijas šovs.
14.05 "Greijas anatomija 14". Serāls.
16.00 "Mīlestības pavediens". Serāls.
17.05 "Ievainotie putni". Serāls.
19.00 "Slepķavība Tarantēzas ielejā". Detektīvfilma.
21.00 "Bridžītas Džounsas mazulis". Romantiska komēdija.
23.35 "Laiks iemīlēties". Iepazīšanās šovs.
0.35 "Gēnijs uzvalkā 3". Serāls.
1.35 "Ievainotie putni". Serāls.
3.40 "Viņas melo labāk". Serāls.
TV24
6.00 "Dienas personība". Atk.
6.30 "Dr. Apinis".
7.30 "Ziņu Top". Atk.
8.00 "Dienas personība". Atk.
8.30 "Izstāsti Latvijai!" Atk.
9.00 "Vēlais ar Streipu". Atk.
9.30 "Dienas personība".
10.00 "Preses klubs". Atk.
11.30 "Uz līnijas". Atk.
12.00 "*La dolce vita*. Gatavo gudri!".
13.00 "Preses klubs". Atk.
14.30 "Latvijas labums".
15.30 "Meli un fakti". Atk.
16.00 "Dienas personība". Atk.
16.30 "Ziņu Top".
17.00 "Preses klubs".
18.30 "Uz līnijas".

19.00 "Aktuālais par karadarību Ukrainā".
20.00 "Ziņu Top".
20.30 "Vēlais ar Streipu".
21.00 "Globuss".
22.00 "Nedēļa P.S."
23.00 "Preses klubs". Atk.
0.30 "Aktuālais par karadarību Ukrainā". Atk.
1.30 "Ziņu Top". Atk.
2.00 "Nedēļa P.S."
3.00 "*La dolce vita*. Ēd vesels!" Atk.
4.00 "Dabas tops". Atk.
4.30 "Preses klubs". Atk.
ReTV
5.30 "ReTV ziņas".
6.00 "ReTV mūzikas rīts".
8.00 "Uz meža takas".
8.30 "Maksķerēšanas noslēpumi".
9.00 "Skats no Ventspils".
9.15 "Reģionālās televīzijas piedāvā".
10.15 "Spried ar *Defff*".
11.00 "Māksla LV".
11.30 "Latvijas stāsti".
12.00 "Latvijas sakrālais mantojums".
12.30 "Nedēļa fokusā".
13.00 "Dzīvot un sadzīvot".
14.00 "Uz meža takas".
14.30 "Maksķerēšanas noslēpumi".
15.00 "ReTV ziņas trijos".
15.30 "Kāpēc?".
16.45 "Skats no Ventspils".
17.00 "Reģionālās televīzijas piedāvā".
18.00 "Par Liepāju un Iepājnīkiem".
18.30 "Cīvēki, darbi, tradīcijas Lejaskurzemē".
19.00 "ReTV ziņas septiņos".
19.25 "Tikšanās vieta. Valmieras novads".
20.00 "Veiksmes formula".
20.30 "Kad motori ruc".
21.00 "ReTV ziņas deviņos".
21.25 "Māksla LV".
22.00 "Kāpēc?".
23.15 "Vērtīgi zināt".
23.45 "Atver muti!".
24.00 "ReTV ziņas".
0.30 "Māja un setā".
1.00 "Maksķerēšanas noslēpumi".
1.30 "Maksķerē kopā ar Olti!".
2.00 "Uz meža takas".
2.30 "Vērtīgi zināt".
3.00 "Latvijas sakrālais mantojums".
3.30 "Cīvēki, darbi, tradīcijas Lejaskurzemē".
4.00 "Tā dzīvojam".

LTV 1

5.00 "Pasaules panorāma". Atk.
5.30 "Zemes stāsti". Atk.
6.00 "Latvijas valsts himna".
6.02 "Ķēpa uz sirds". Atk.
6.30 "Rīta *Panorāma*".
8.35 "Mīlas viesulis 18". Serāls.
9.30 "Sešas māsas". Serāls.
10.30 "Medmāsa Betija". Serāls.
11.15 "Princis lāča ādā". Pasaku filma.
12.20 "Sirmis. Kulta ēdieni". Atk.
13.15 "Sporta studija". Atk.
14.00 "Kultūrdeva". Atk.
14.55 "Šodienas jautājums". Atk.
15.15 "Krustpunktā".
16.10 "Sešas māsas". Serāls.
17.05 "Mīlas viesulis 18". Serāls.
18.00 "Dienas ziņas".
18.56 "Ceturta studija".
19.30 "Province".
20.00 "Panorāma".
20.37 "Šodienas jautājums".
21.10 "1.". Aktuāls intervijs.
22.00 "Jaunā kārtība". Dok. filma.
22.55 "Nakts ziņas".
23.10 "*De facto*". Atk.
23.45 "Gadsimta likme".
1.55 "Radi, rotājies Latvijai!" Latvijas skolu jaunatnes terpu kolekciju dok. filma.
2.50 "Ceturta studija". Atk.
3.20 "V.I.P. – Veiksme. Intuīcija. Prāts". Atk.
4.00 "1.". Aktuāls intervijs. Atk.
4.45 "Aculiecinieks". Atk.
LTV 7
5.30 "Ķēpa uz sirds". Atk.
6.00 "Latvijas valsts himna".
6.02 "1000 jūdzes Albānijā". Atk.
6.30 "Eiropa fokusā. *Deutsche Welle* žurnāls".
7.00 "Viss kārtībā".
LTV iestudējums.
7.55 "LV jaunatklāšanas raidījums *Te!*". Atk.
8.55 "Aizliegtais paņēmieni". Atk.
9.45 "Eiropa koncertos. Koncertierakstu žurnāls".
10.35 "Aculiecinieks". Atk.
10.55 "Spēlmaņu cilts". Atk.
12.10 "Personība. 100g kultūras". Atk.
12.55 "Medmāsa Betija". Serāls.
13.40 "Zaļais pieskāriens". Dok. filmu cikls.
13.55 "U-21 Eiropas meistarsacīkšu atlases spēle futbolā". Atk.
16.00 "Vienmēr formā. *Deutsche*

Welle žurnāls".
16.30 "Izdziņošana mežā". Dok. filmu cikls.
17.20 "Visturedošās acis".
Dok. filmu cikls.
18.10 "Komisārs Reksis 3".
Detektīvseriāls.
19.00 "Šovakar. RUS.LSM.LV ziņas".
19.30 "Izdziņošana mežā". Dok. filmu cikls.
20.15 "Dosimies ceļojumā! Svētā Fermina svētki Pampionā". Dok. filmu cikls.
20.30 "Gaišā piemīnā 4". Komēdijseriāls.
21.00 "Mērdoka noslēpumi 4". Detektīvseriāls.
21.50 "Zinātnes noslēpumi". Dok. filmu cikls.
22.00 "Birmingemas banda 5". Kriminālseriāls.
23.05 "Apsūdzības lieciniece".
23.55 "Un tad nebija neviena". Krimināldrama.
1.25 "Vienmēr formā! *Deutsche Welle* žurnāls".
1.55 "Pie stūres. *Deutsche Welle* žurnāls".
2.25 "Eiropa koncertos. Koncertierakstu žurnāls".
3.10 "LV jaunatklāšanas raidījums *Te!*". Atk.
4.10 "Sporta studija. Aizkulisēs". Atk.
TV 3
5.00 "Animācijas filma".
5.30 "Ņujorkas karalis 7".
6.25 "900 sekundes".
8.45 "Zilonis studijā". Sarunu šovs.
9.45 "Mans neglītāis pilēns". Serāls.
10.50 "Nemīlētie 5". Serāls.
11.25 "Mani virtuves noslēpumi 5". Realitātes seriāls.
12.50 "Pārdosim šo māju! 10". Izklaidējošs raidījums.
13.35 "Televeikala skatlogs".
13.55 "Īpašo uzdevumu vienība *Hawaii 5-0*". Serāls.
14.55 "Brāji remontē 2". Realitātes seriāls.
15.55 "Komisārs Aleks". Serāls.
17.00 "Zilonis studijā". Sarunu šovs.
18.00 "TV3 ziņas isumā".
18.10 "Gandriz ideālas vakariņas 13". Izklaidējošs raid.
19.10 "Bez tabu".
20.00 "TV3 ziņas".
20.45 "Dēgpunktā 12".
21.10 "Nemīlētie 5". Serāls.

21.45 "Manas mājas ar *IKEA* 7". TV šovs.
22.20 "Zudusais simbols". Serāls.
23.20 "Nodēvējs 2". Serāls.
0.20 "Meklēšanā". Sprauga sižeta filma.
2.25 "Vācija '89". Serāls.
3.35 "Gandriz ideālas vakariņas 13". Izklaidējošs raid.
TV3 Life
5.00 "Džadas svētku rokass- grāmata 3". Izklaidējošs raidījums.
5.30 "Ticīgi uzvaras balss".
6.00 "Saldās ambīcijas". Serāls.
6.55 "Sapnotāji". Serāls.
7.55 "Viss pa jaunam 2". Serāls.
8.25 "Mani remonta noteikumi". Realitātes šovs.
9.45 "Ko neteikt". Izkl. raid.
9.55 "Televeikala skatlogs".
10.15 "UgunsGrēks 15". Serāls.
12.05 "Dzīves krustceļš 4". Dok. seriāls.
13.05 "Šēpavāru duelis: liels pret mazu 2". Kulīnārijas šovs.
14.05 "Greijas anatomija 13". Serāls.
16.00 "Mīlestības pavediens". Serāls.
17.05 "Ievainotie putni". Serāls.
19.05 "Kāsla metode 5". Serāls.
21.00 "Viltus sademīšanās". Romantiska komēdija.
23.00 "Kārdinājumu sala 4". Realitātes šovs.
23.55 "Gēnijs uzvalkā 2". Serāls.
0.55 "*Dzīvīte* brīvdienās 8. Televeikala skatlogs".
1.30 "Veselība kā dzīvesstils 3".
2.00 "Ievainotie putni". Serāls.
3.55 "Viņas melo labāk". Serāls.
TV24
6.00 "Dienas personība". Atk.
6.30 "Kārtības rullis". Atk.
8.00 "Aktuālitātes".
8.30 "*La dolce vita*. Gatavo gudri!". Atk.
9.30 "Dienas personība".
10.00 "Preses klubs". Atk.
11.30 "Uz līnijas". Atk.
12.00 "*La dolce vita*. Gatavo gudri!".
13.00 "*Dzīvīte* brīvdienās". Atk.
13.30 "Nacionālo interešu klubs". Atk.
14.30 "Kārtības rullis". Atk.
16.00 "Dienas personība". Atk.
16.30 "Ziņu Top".
17.00 "Preses klubs".
18.30 "Uz līnijas".

19.00 "Aktuālais par karadarību Ukrainā".
20.00 "Ziņu Top". Atk.
20.00 "Vēlais ar Streipu".
21.00 "Kur tas suns aprakts?".
22.00 "Uz līnijas". Atk.
22.30 "Vēlais ar Streipu". Atk.
23.00 "Preses klubs". Atk.
0.30 "Aktuālais par karadarību Ukrainā". Atk.
1.30 "Ziņu Top". Atk.
2.00 "Kur tas suns aprakts?". Atk.
3.00 "*La dolce vita*. Ēd vesels!" Atk.
4.00 "Ziņu Top". Atk.
4.30 "Preses klubs". Atk.
ReTV
5.00 "Maksķerē kopā ar Olti!".
5.30 "ReTV ziņas".
6.00 "ReTV mūzikas rīts".
8.00 "Ažija 360".
9.00 "Skats no Ventspils".
9.15 "Reģionālās televīzijas piedāvā".
10.15 "Spried ar *Defff*".
11.00 "Zik!" Raidījums bērniem.
11.30 "Ēdienkarte".
12.00 "Māja un setā".
12.30 "Mēs ar brāli – kolosāli!".
13.00 "Limbazu novads rada un dara".
13.30 "Tā dzīvojam".
14.00 "Laimīgs un vesels".
14.30 "Latvijas sakrālais mantojums".
15.00 "ReTV ziņas trijos".
15.30 "Latvijas stāsti".
16.00 "Spried ar *Defff*".
16.45 "Skats no Ventspils".
17.00 "Reģionālās televīzijas piedāvā".
18.00 "Braucam?".
19.00 "ReTV ziņas septiņos".
19.25 "Ģimenes skola".
20.00 "Mēžaveča emuāri".
20.30 "Taktika".
21.00 "ReTV ziņas deviņos".
21.25 "Nedēļa fokusā".
22.00 "Latvijas stāsti".
22.30 "Maksķerē kopā ar Olti!".
23.00 "Spried ar *Defff*".
23.45 "Par Liepāju un Iepājnīkiem".
24.00 "ReTV ziņas".
0.30 "Maksķerēšanas noslēpumi".
1.00 "Vērtīgi zināt".
1.30 "Ģimenes skola".
2.00 "Skats no Ventspils".
2.15 "Reģionālās televīzijas piedāvā".
3.15 "Spried ar *Defff*".
4.00 "Nedēļas fokusā".
4.30 "Latvijas stāsti".

meņa...

Vidzemē – laukakmens, Latgalē – granīts

“Tako akmens” iespējams pasūtīt kapu pieminekļus no granīta, ko izgatavo, sazāģējot milzīgus, vairākas tonnas smagus akmens blukus. Otrs materiāls ir laukakmens, taču to atvešana ir sarežģīta. Savukārt milzīgos granīta blukus uzņēmušs iepērk Zviedrijā. Pēc tam no akmens izgriež vajadzīgo formu, nopulē to un veic gravējumus. Tas ir milzīgs darbs. Vitālijs apgalvo, ka zviedru granīts mūsupurē ir populārāks nekā laukakmens, ko savukārt vairāk iecienījuši Vidzemē: “Vietējiem labāk patīk melnie, nopulētie granīta pieminekļi, lai virsū būtu arī aizgājēja portrets. Vidzemnieki vairāk ievēro laukakmeņa skaistumu. Katram sava gaume.”

Akmeņkalim gadījies izgatavot kapu pieminekļus arī tuviniekiem. Darinot kapakmeni tēva piemiņai, viņš ļāvās

radošai brīvībai: “Visiskaistākie darbi izdodas, ja ir dota pilnīga radoša brīvība. Ja man pasaka: “Vienkārši sataisi kaut ko skaistu!” Tad darbs izdodas ātri, viegli un glīti.”

Reālists ar kantainu domāšanu

Grūti būt māksliniekam, ja nepelni, – uzskata Vitālijs, jo, “lai nodarbotos ar mākslu, ir jābūt materiālam bāzei, lai vismaz gadu vari iztikt bez naudas pelnišanas. Man ir ģimene, divi bērni, ir nopirkta māja, kas jāremontē. Esmu iestidzījis tādā materiālmā, ka ne pa kreisi, ne pa labi”.

Vitālijs sevi uzskata par reālistu: “Optimists ir neinformēts pesimists. Uz situāciju vienmēr jāskatās reāli, tā jāanalizē, jāsaliek viss pa plauktiņiem, nevis, – ai, viss būs labi! Mana domāšana ir tipiski kantaina, kas māksliniekiem nav raksturīgi. Mācoties mākslas akadēmijā, daži teica, ka neesmu mākslinieks, jo vienmēr

uzskatīju, ka jāizgatavo tāds mākslas darbs, ko var pārdot. Neskatoties uz to, divus diplomdarbus esmu aizstāvējis ar izcilību, saņemot 10 balles. Mākslas akadēmijas diplomdarbā darināju pieminekli keramiķim Pēterim Ušpelim – gan nopelnīju, gan radiju mākslu.” Ir daudz darbu, ar kuriem Vitālijs lepojas: “Pat mazs piemineklis var būt skaists. Reizēm, pašķirstot pasūtījumu lapas, aizdomājos, – cik pieminekļus esmu uztaisījis? Šausmīgi daudz. Iespējams, tūkstošus. Atpazīstu visus no tiem. Varbūt neatceros, kā esmu to taisījis, bet pazīstu savu rokkrastu.”

Izrādās, nepieciešamība pelnīt naudu, lai izdzīvotu, ņemusi virsroku arī daudzu Vitālija kursabiedru dzīvē. Vairums nodarbojas ar kaut ko citu, nevis mākslu. Kāds izgatavo guļbūves, kāds nodarbojas ar apkures katlu uzstādīšanu. Bet viens Vitālija kursabiedrs kļuvis par pasniedzēju mākslas un dizaina vidusskolā.

Katrs laukakmens ir mākslas darbs

Pēc izglītības mākslinieks – noformētājs, Daugavpili dzīvojošais akmeņkalis AIVARS REGŽA vispirms pievērsās gleznošanai un tikai vēlāk par radošās izpausmes veidu, kā arī iztikas avotu izvēlējās kapakmeņu izgatavošanu. Vairāk nekā 20 šajā nozarē nostrādātie gadi ļauj Aivaram apgalvot, ka savu amatu pārzina par visiem 100%. Arī garās pasūtītāju rindas liecina, ka īpaša reklāma viņa darbiem nav nepieciešama. To, ka Aivaram piemīt visas prasmīgam akmeņkalim vajadzīgās iemaņas, apliecina Latvijas Amatniecības kameras (LAK) piešķirtais amata meistara nosaukums.

Ienākot Aivara Regžas privātmājas pagalmā, nevar nepamanīt, ka šeit dzīvo radoši cilvēki, kuriem patīk ziedi. Aivara un arī dabas veidoti akmens mākslas darbi, kas papildināti ar viņa drauga – metālmākslinieka darinājumiem, veido glītu ietvaru dzīvesbiedres Anitas stādītājam rozēm. Akmeņkaļa mājās Daugavpilī atrodamas liecības arī par citiem Regžu ģimenes vaļaspriekiem – gleznošanu, Rīgas porcelāna un Līvānu stikla fabrikas trauku un dažādu senlietu kolekcionēšanu. “Man patīk viss, kas senāks par 100 gadiem,” apgalvo mākslinieks.

Turpretim Aivara darbnīca Naujienas pagasta Lucikos gandrīz pilnībā atvēlēta akmeņiem. Plašajā teritorijā atrodami visdažādāko lielumu laukakmeņi atšķirīgās apstrādes stadijās – sākot no tikko noslīpētiem, līdz pat gandrīz pabeigtiem kapakmeņiem, kas gaida pēdējos meistara prasmīgo roku pieskārienus.

Vēlmi izpausties radoši Aivars mantojis no mātes, kura ļabi zīmēja un tikai neveiksmīgu apstākļu sakrītības dēļ savulaik nekļuva par diplomētu mākslinieci. “Iestājoties mākslas skolā, īstenoju mammas sapni,” piebilst amata meistars. Tagad mākslinieku dinastiju turpina Aivara jaunākais dēls Ronalds, kurš Saules skolā apguvis koktēlniecību, vēlāk īstenoja tēva sapni – absolvēja Latvijas Mākslas akadēmijas Tēlniecības fakultāti. Zīmēt un veidot bērībā patika arī Aivara vecākajam dēlam Haraldam, tomēr viņš deva priekšroku profesionāla volejbolista karjerai.

Pirmo reizi ar akmens kalšanu daugavpilietis saskārās nejausi. Atgriezies no dienesta padomju armijā un neatradis darbu atbilstošu mākslinieka – noformētāja izglītībai, ko ieguva toreizējā Rēzeknes Mākslas vidusskolā, Aivars sāka pelnīt iztiku kā gravieris vietējā labiekārtošanas uzņēmumā. Kādā dzīves posmā viņš strādāja par zīmēšanas un rasēšanas skolotāju, kā arī Naujienas pagasta pārvaldē – par mākslinieku. Zemā atalgojuma dēļ, meklējot iespēju piepelņināties, Aivars aizvien biežāk ķērās pie otas un krāsām, lai gleznotu dabas ainavas, ko vēlāk pārdeva dažādos tirdziņos. Tikai otrās tūkstošgades sākumā viņš nolēma pievērsties kapu pieminekļu biznesam. Šo dabas doto materiālu pārvērst par kaut ko vērtīgu Aivaram iepatikās, jau strādājot labiekārtošanas uzņēmumā: “Akmens kalšana man vienmēr gājusi pie sirds. Tā ievēl.” Lielākoties šī aroda smalkumu viņš apguva pašmācības ceļā, bet palīdzēja arī mākslas vidusskolā un vēlāk speciālosursos iegūtās zināšanas. Aivars pārliecināts, ka par kvalificētu aroda meistaru kļuvis, pateicoties roku darbam laikā, kad vēl nebija pieejamas modernās tehnoloģijas. Tieši tādēļ šajā jomā nav nekā tāda, ko viņš neprastu. “Savulaik slīpēšanai un pulēšanai izmantojam pat parastās nažu asināmās galodiņas. Visu darījām ar rokām. Tagad izmanto flekšus, kuriem pielīmētie dimanta instrumenti paveic pat vissmalkāko slīpēšanu,” atmiņās dalās Latvijas Amatniecības kameras amata meistars.

Daugava arī ir māksliniece. Aivars meklē pašas dabas veidotus mākslas darbus. Tādi viņa dārzā priecē ik uz soļa. Viņu fascinē arī dzirnakmeņu apaļā forma. Arī to dārzā ir daudz. Foto redzamo akmeni savulaik apskalojuši Daugavas ūdeņi, bet līdzās tam redzams laukakmens, ko pārveidojušas cilvēka rokas.

Lai gan maizes darbs Aivaram ir kapakmeņu izgatavošana, viņš prot izveidot arī skulptūras. Daugavpilietis pārliecināts, ka, kaļot kapakmeni, arī iespējams radoši izpausties. “Taču veidot pamatīgākus mākslas darbus varu atļauties tikai kādas pāris reizes gadā, jo tie prasa daudz laika,” piebilst akmeņkalis.

Aivars nešaubās, ka visefektīvākā reklāma ir “no mutes mutē”, tādēļ citus reklāmas veidus neizmanto. Lai gan konkurence ir pietiekami liela, viņš ir atradis savu nišu: “Strādāju pārsvarā ar laukakmeņiem. Noslīpēts granīts ir vienkārši melns, bet laukakmeni katrs ierauga kaut ko savu: kāds – debesis, kāds – tekošu upīti vai vēl kaut ko.” Izrādās, kapa pieminekļa izgatavošanai neder kurš katrs laukakmens. Aivars atklāj, – akmeņi, kas guļ virszemē, nav izmantojami, jo tajos ir daudz mikroplaisu: “Tie praktiski nav lietojami. Mums der akmeņi, kas gulējuši zemē vai ūdenī, piemēram, Daugavā. Tie ir veseli, skaisti akmeņi.” Aivars stāsta, ka materiālus iepērk pie kāda rēzeknieša, kuram milzīgus laukakmeņus piegādā no karjeriem. Dažreiz viņš akmeņus ņem arī no zemniekiem. Akmeņkalis stundām ilgi var stāstīt par katra materiāla īpašībām. Piemēram, Itālijas marmors esot daudz mīkstāks nekā Sibīrijā iegūtais. Katram laukakmenim piemērot arī savas krāsu toņu nianšes un atšķirīgs zīmējums. Aivars apbrīno arī dabas, piemēram, Daugavas ūdeņu radītos veidojumus.

Akmeņkaļa darbs ir smags un prasa ne tikai mākslinieka iztēli, bet arī fizisku spēku, jo nereti kapakmeni jāpalīdz uzstādīt. Turklāt slīpējot radītie putekļi bojā plaušas, tādēļ jālieto respirators. Ar šīm un citām grūtībām jāreķinās tiem, kuri vēlas pievērsties šai darbības jomai. “Izgatavot pieminekli nav viegli. Tāpat kā jebkurā jomā, ieguldot darbu, rezultāts

Katrs laukakmens ir mākslas darbs. Akmeņkalis stāsta, ka šī brīža ekonomiskā situācija kapu pieminekļus sadārdzinājusi aptuveni par 30%. Mainījušās arī izejmateriālu ieguves vietas – akmeņus mazāk ievēd no Karēlijas un Ukrainas. Aivars visbiežāk izmanto tieši Latvijā iegūtus izejmateriālus, īpaši vietējos laukakmeņus: “Mūsu laukakmens ir labāks par visiem importa.”

Nevarēja nenopirkt. Šo gleznu Aivars iegādājies, jo tajā attēlots kādreiz skaistais Ukrainas ciems Gorlovka, kurš šobrīd ir praktiski iznīcināts: “Kad ieraudzīju to krāmu tirdziņā, nevarēju nenopirkt.”

būs. Lai gan šo amatu pie mums Latvijā nekur īpaši nemāca, darbnīcu ir pietiekami daudz, tādēļ ir, kur pamācīties vai palūgt padomu,” uzskata LAK amata meistars.

* Turpinājums 12.lpp.

*Sākums 6., 11. lpp.

Eksperta viedoklis

Nevaram atļauties iegādāties mākslu

Akmens ir ļoti niecīga daļa no tā, ko tēlnieki izmanto savā darbā. Arī mūsu skolā šī ir salīdzinoši jauna programma, jo darbojamies tikai kopš 2015. gada. Līdz ar to jauno tēlnieku paaudze vēl nav izaugusi, tikai pāris mūsu skolas beidzēju tēlniecību šobrīd turpina apgūt Latvijas Mākslas akadēmijā. Lai gan daudzi mūsu nodaļas absolventi iestājas akadēmijā, ne visi izvēlas studēt tieši tēlniecību. Taču tendence ir pozitīva. Jaunieši nāk mācīties. Lai gan telpu trūkuma dēļ mūsu nodaļā uzņemam tikai līdz pieciem audzēkņiem, šogad uz mācību vietām bija pat neliels konkurss.

Mācot Tēlniecības nodaļā, audzēkņus nepiesaistu kādam konkrētam materiālam, viņu galvenais uzdevums ir apgūt formu plastiku, tas ir, veidošanu. Materiālus – akmeni, koku, kompozītmateriālu, metālu, kā arī modernās tehnoloģijas, piemēram, 3D printeri u.c. – izvēlamies atbilstoši idejai. Tādēļ mūsu audzēkņi, skolu beidzot, ir diezgan universāli. Taču pēc jebkuras vidusskolas jauniešiem diez vai var pilnvērtīgi iekļauties kādā darbības jomā. Jo, tikai gadiem ejot, viņš nobriest un pieaug. Tikai mākslas akadē-

mijas ceturtajā kursā viņi sāk saprast, ko vēlas vai nevēlas darīt.

Priecē, ka mani audzēkņi uzstāda sev augstāku līmeni, nekā programmā ir paredzēts. Dažreiz viņus pat apstādinu, ja paņēmuši "kumosu, ko nevar norīt". Uzskatu, ka netalantīgu bērnu nav. Vienkārši skolotājam ir jāprot izcelt skolēna slēptos talantus, par kuriem viņš pats vēl nezina.

Ja neskaita kapakmeņu industriju, kas cilvēkiem ir dzīves nepieciešamība, tēlniekiem Latvijā iet diezgan grūti, jo Latvijas tirgus ir salīdzinoši mazs un mūsu tēlniecība lielākoties ir *Ķīnas rūķīšu* līmenī. Parastais cilvēks nav tik izglītots, lai saprastu atšķirību starp Ķīnā ražoto masu produkciju un kvalitatīvu tēlniecības mākslu. Tas pats notiek kapakmeņu industrijā. Tikai bagāti un izglītoti cilvēki, kuri saprot atšķirību starp parasto akmeni un kapakmeni ar māksliniecisku saturu, var pasūtīt kvalitatīvu darbu. Parastais cilvēks to nevar atļauties. Mūsu ekonomika nav tik attīstīta un stabila, tāpēc cilvēks nevar atļauties iegādāties mākslu. Bet tēlnieks nevar atļauties taisīt lēti. Turklāt tas attiecas uz visām mākslas jomām.

"Mediju atbalsta
fonda ieguldījums no
Latvijas valsts
budžeta līdzekļiem"

MAF
Mediju atbalsta fonds

GUNĀRS KĻAUČS, Rēzeknes Mākslas un dizaina vidusskolas Tēlniecības izglītības programmas vadītājs

Ukraiņu stāsts

Dzīve uz riteņiem ar Oksi un Pepelu

Zinaida Logina

Ukraiņi NATAĻJA un ANDREJS SPICAS kopā ar meitu ARINU, suni Oksi un kaķi Pepelu prom no Ukrainas aizbēga marta mēnesī. Pēc pusgada pagaidu dzīves Holandē viņi nolēma doties uz Krimu pie vecākiem, bet, šķērsojot Latvijas – Krievijas robežu mūsu novadā, dažādu nesakārtotu dokumentu dēļ viņus uz neilgu laiku savās mājās uzņēma Balvu pilsētas pārvaldniece Maruta Castrova.

Pirms tam ģimene dzīvoja Kramatorskā, kas ir pilsēta Ukrainas austrumos, Doņeckas apgabala. "Kad sākās uzbrukumi, bija neiespējami dzīvot. Bombardēja Slavjansku, Konstantinovku, krievu armija tuvojās. Bailēs vadijām ik dienu, ļoti uztraucos par savu ģimeni. No mājas pilsētā vispirms pārvācāmies dzīvot uz ciemu, kurš atradās aptuveni 40 kilometrus no Krematorskas. Ļoti cerējām, ka viss kara murgs beigsies un mēs varēsim atgriezties savā dzīvesvietā. Mums abiem bija bizness – žāvējām gaļu, vistas, gatavojām dažādus izstrādājumus un pārdevām. Bēgot visu iedzīvi salikām vienā mašīnā, paņēmām līdzīgu mūsu mīļdzīvniekus," atklāj Nataļja.

Par kara sākumu ģimene uzzināja uzreiz 24. februāra rītā, bet visu laiku cerēja, kas tas tikai pagaidām, ka pāries, ka viņus neskars... Skolas koronavīrusa izplatības dēļ tajā laikā nestrādāja, un piektklasniece Arina mācījās *online* no mājām. Ciemā viņi nodzīvoja divas nedēļas, bet arī tur sākās raķešu uzlidojumi, un bailes par dzīvību lika pieņemt jaunu lēmumu bēgt tālāk. "Sapratām, ka karš nebeigsies, ka jābēg kur tālāk, kamēr laiks. Rietumukrainā palikt nevarējām, jo tur *uzlēca* cenas it visam. Nevarējām atļauties irēt mājvietu par tūkstošiem... Aprunājāmies un pieņēmām lēmumu braukt pāri robežai uz Poliju, kur dzīvo mūsu dēls Igors. Pēc kādas vīra Andreja telefonsarunas ar draugu Holandē, ceļu turpinājām uz šo valsti. Draugs visu sakārtoja, un atkal pakojām somas tālākam ceļam," atceras Nataļja. Sieviete bija pārsteigta, kā viņus uzņēma Holandē, – bija dzīvesvieta, ēdiens, deva drēbes, arī par sunīti

un kaķīti varēja parūpēties. Ukraiņu bērniem holandieši izdomāja dažādas aktivitātes, mēģināja viņus iesaistīt dažādās izglītības programmās. "Meita ir peldētāja, un viņi piedāvāja pat iespēju apmeklēt baseinu, turklāt bez maksas. Notika darba devēju sanāksme, mēs aizgājām un mēģinājām saprast, ko kurš var darīt, kur strādāt. Brīvprātīgā Aļona mums visu iztulkoja, palīdzēja saprasties. Mēs tur bijām apmēram 150 ukraiņi. Es uzņemos uzkopt telpas cilvēku mājās, vīrs – krāsot un veikt citus vīriešu darbus. Valsts maksāja pabalstu – mēnesī 475 eiro pieaugušajiem un 260 eiro bērniem. Taču tiem, kurus ēdināja bez maksas, bija cita summa. Par šo naudu varējām pirkt produktus, gatavot ēdienu," atklāj ukrainiete. Taču valodas barjera traucēja arvien vairāk, arī vēlme satikt savējos radus pastiprinājās.

Krimā, Černomorskā, Nataļjai dzīvoja tētis, mamma, arī brālis ar ģimeni. "Bijām pieraduši pie sava biznesa, būt atkarīgi tikai no savām darba spējām un prasmēm. Vīrs sarunāja, lai no Ukrainas uz Poliju atgādā piekabi – mucu, kurā grilējām un gatavojām ēdienus. No Polijas viņš to pārveda uz Holandi. Varētu uzsākt biznesu, taču – kā pirksi un pārdosi, kā tirgosies, ja nezinī valodu? Nekā! Lai varētu aizvilkt piekabi uz Krimu, Holandē nopirkām otru mašīnu un pēc apmēram pusgada dzīves šajā valstī atkal devāmies ceļā – caur Latviju uz Krimu, kas tagad skaitās Krievijas teritorija," par jauno lēmumu pastāsta Nataļja. Viņas vecākiem, kuri uz Krimas pussalu dzīvot aizbrauca 2008. gadā kā uz Ukrainas valsti, 2014. gadā nācās pierast dzīvot jau pēc Krievijas likumiem. Šobrīd Nataļjas vecāki ar situāciju ir samierinājušies, ir darbs un iespēja pie sevis uzņemt meitas ģimeni. Taču garajā ceļā Latvijā gadījās ķibeles – nesakārtotu dokumentu dēļ ģimeni neielaida Krievijā, tāpēc nācās meklēt izeju no radušās situācijas. Vienu nakti viņi pavadīja pie Ingrīdas Supes atbalsta mājā "Brīvupes". Interesanti, ka arī ukraiņu ģimenes suns ir labsirdīgās samoježu šķirnes, tāpēc satikšanās izvērtās suņiem un cilvēkiem draudzīga. "Sapratām, ka vienā dienā neko nepaspēsim, dokumentu lieta var ievilkties. Taču mēs nevarējām atļauties mak-

Foto - Z. Logina

Aizved ekskursijā uz Stāmerienas pili. Ukraiņu ģimeni Maruta Castrova iepazīstināja ar Stāmerienas pili un tur skatāmajām izstādēm, bānīti un aizveda uz Vonodziņiem iebaudīt tasi kafijas.

sāt par nakti summu, ko prasīja, tāpēc pēc palīdzības ieteica griezties Balvu novada domē. Tur mēs satikām Marutu, kura izrādījās jūsu pilsētas *galva*. Uzzinot radušos situāciju, viņa teica īsi un skaidri, lai paliekam viņas mājās, nekā nebūs jāmaksā, turklāt palīdzēs sakārtot dokumentus. Esam ļoti pateicīgi Marutai, jo tādu viesmīlību nebijām gaidījuši. Mūs uzņēma kā savus radus – pacienāja,

izguldināja un vārdu turēja – palīdzēja ar vajadzīgo cilvēku atrašanu, arī dokumentus palīdzēja sakārtot. Mēs taču neko nezinājām, kur iet un kā rīkoties," sievai piebalso Andrejs.

Pēc 2600 kilometru mērošanas caur Maskavu nedēļas laikā ģimene sasniedza savus radus Krimā un pašlaik iekārtojas brāļa sarūpētajā mājvietā, pamazām atsākot savu biznesu.

Atgriežas pie savas vizītkartes

Arī Balvu novadā!

Jehovas liecinieki atsāk apmeklēt dzīvesvietas

Foto - no personīgā arhīva

Sludina Balvos. Iedzīvotāji droši vien ievērojuši, ka netālu no veikala "Maxima" Balvos ik pa laikam var sastapt cilvēkus pie literatūras stenda. Tie ir Jehovas liecinieki. Jautāts, vai iedzīvotāji ir atsaucīgi un izrāda interesi, Jehovas liecinieku Balvu draudzes pārstāvis Rūdolfs Auzbiķis stāsta, ka daudzi garāmgājēji nopēta publikāciju virsrakstus: "Vieni ir kautrīgi un nenāk klāt, citus Bībele neinteresē, bet vēl citi ik pa laikam pienāk pie stenda aprunāties vai paņemt kādu publikāciju. Būtiskākais, ka cilvēkiem ir iespēja jebkurā laikā kaut ko uzzināt par Bībeli, un daudzi zina, ka mēs attiecīgajā vietā bieži esam ar literatūras stendu." Attēlā pie stenda redzami Jehovas liecinieku Balvu draudzes sludinātāji Dmitrijs un Vita Vorobjovi (pirma no labās puses).

Pēc divarpus gadu pārtraukuma, no 1.septembra Jehovas liecinieki visā pasaulē, tajā skaitā Latvijā un arī Balvu novadā, atsākuši to savas darbības aspektu, kas bija viņu vizītkarte – apmeklēt cilvēkus viņu dzīvesvietās.

Korekcijas ieviesa pandēmija

Kā paziņojumos preseī ziņo Jehovas liecinieki, sākoties pandēmijai, šīs reliģiskās organizācijas pārstāvji savos uzskatos pārsvarā dalījās attālināti, piemēram, rakstot citiem vēstules vai zvanot pa telefonu. Tā rīkojās arī Jehovas liecinieki Balvu draudzē. Savukārt šovasar viņi ne tikai atsāka cilvēkus uzrunāt ielās, bet tagad apmeklē arī personīgi un ikvienam interesentam stāsta par bezmaksas interaktīvu Bībeles kursu. "Pandēmijas dēļ bijām pārstājuši apmeklēt cilvēkus viņu dzīvesvietās, jo mums rūp sava un citu cilvēku veselība. Tagad mācāmies sadzīvot ar Covid-19 un atgriežamies pie tā darbības veida, ko pirmajā gadsimtā veica Jēzus un viņa apustuļi. Turklāt daudzus aizvien vairāk satrauc neziņa par to, kas gaidāms nākotnē. Cilvēkus dara bažīgus nestabilā ekonomiskā situācija, pandēmija un tagad arī karš. Taču Bībeles praktiskie padomi un tajā lasāmā vēsts par brīnišķīgajām pārmaiņām daudziem sniegs mierinājumu un palīdzēs gūt iekšējus spēkus," stāsta Jehovas liecinieku Balvu draudzes pārstāvis RŪDOLFS AUZBIĶIS.

Viņš piebilst, ka Jehovas liecinieki ikvienam vēlas palīdzēt uzzināt, kas Bībelē teikts par nākotni un kā Bībeles principi var palīdzēt jau šajos grūtajos laikos. Tāpēc, piemēram, Jehovas liecinieku Balvu draudzes sludinātāji izbrīvē savu laiku, lai brīvprātīgi apmeklētu cilvēkus ne tikai Balvos un visā Balvu novadā, bet arī Gulbenes un Alūksnes novados. "Ir cilvēki, kuri no šīm vietām arī apmeklē Jehovas liecinieku rīkotās Bībeles lekcijas Balvos. Jehovas liecinieku galvenais darbības veids ir

cilvēku apmeklēšana viņu dzīvesvietās. Taču reizēm cilvēku nav mājās, tāpēc Jehovas liecinieki arī turpmāk centīsies sazināties ar cilvēkiem arī attālināti, zvanot vai rakstot vēstules. Turklāt dažiem Jehovas lieciniekiem cienījamā vecuma dēļ un veselības problēmu dēļ ir grūti apmeklēt cilvēkus viņu dzīvesvietās, tādēļ viņi labprāt izmanto iespēju sazināties ar citiem attālināti," skaidro R.Auzbiķis.

Balvos – vairāki desmiti sludinātāju

Balvu draudzes pārstāvis piebilst, ka pagājušajā gadā Jehovas liecinieki katru mēnesi vadīja Bībeles nodarbības vairāk nekā pieciem miljoniem cilvēku visā pasaulē. Interaktīvajā Bībeles kursā, ko piedāvā Jehovas liecinieki, var uzzināt, kas Bībelē teikts par laimi, dzīves jēgu, Jaunuma un ciešanu cēloņiem, kā arī par brīnišķīgo cerību, kāda ir zemes iedzīvotājiem. Galvenais mācību līdzeklis, protams, ir Bībele. Vairāk informācijas par interaktīvo Bībeles kursu, kā arī par Jehovas liecinieku darbību un uzskatiem var atrast internetā, kas pieejama nu jau 1068 valodās – arī latviešu, latgāliešu, kā arī latviešu zīmju valodās. Savukārt vairāk nekā 8,6 miljoni Jehovas liecinieku savu kristīgo darbību veic praktiski visās pasaules valstīs. "Latvijā Jehovas liecinieki oficiāli tika reģistrēti jau 1933.gadā (tolaik viņu juridiskais nosaukums bija "Internacionālie Bībeles pētnieki"). Pēc Latvijas neatkarības atgūšanas pirmās Jehovas liecinieku draudzes tika juridiski reģistrētas 1998.gadā. Pašreiz Latvijā ir ap 2200 Jehovas liecinieku, un viņu sapulču nami jeb valstības zāles ir uzbūvētas visās lielākajās Latvijas pilsētās. Arī Balvos ir Jehovas liecinieku draudze, kurā ir ap 40 sludinātāju, bet iknedēļas Bībeliskās lekcijas apmeklē arī daudz interesentu. Piemēram, uz Jēzus nāves atceres vakaru, ko pavasarī Jehovas liecinieku draudze rīkoja Balvos, atnāca 83 cilvēki," stāsta R.Auzbiķis.

"Ja nevēlas runāt, laipni atvadāties un dodamies tālāk"

Nav noslēpums, ka daļa cilvēku par to, ka Jehovas liecinieki apmeklē viņus dzīvesvietās, izsakās kritiski, to nevēlas un pārmet pārāk uzbāzīgu Dieva vārda sludināšanu. Ko par to saka paši jehovieši?

"Jehovas liecinieki respektē citu cilvēku uzskatus un ciena katra cilvēka tiesības izvēlēties, kam ticēt un kam – nē. Tāpēc, ja kāds cilvēks apmeklējuma laikā nevēlas ar mums runāt, mēs laipni atvadāties un dodamies tālāk. Ņemot vērā, ka ļoti daudzi cilvēki labprāt ar mums vēlas parunāt vai saņemt bībelisku literatūru, cenšamies viņus uzmeklēt. Mēs vēlamies sekot Jēzus Kristus un pirmā gadsimta kristiešu paraugam, kas labo vēsti stāstīja, apmeklējot cilvēkus personīgi. Vēl esam pamanījuši, ka daudzi, kas kādreiz nav gribējuši neko zināt par Bībeli, maina savu viedokli un citā reizē, kad atnākam, piemēram, pēc viena vai diviem gadiem, labprāt ar mums aprunājas. Zīmīgi arī, ka tiesības dalīties savos uzskatos un uzrunāt cilvēkus ir viena no Latvijas un daudzu citu valstu konstitūcijā noteiktajām pamattiesībām. Ar to Latvija atšķiras no totalitārām valstīm, kur par savu uzskatu paušanu nereti cilvēkus apcietina un tur cietumā. Piemēram, Krievijā tikai sarunu dēļ par Bībeles tēmām apcietinājumu un ieslodzījumu ir pieredzējuši vairāki simti Jehovas liecinieku," stāsta Jehovas liecinieku Balvu draudzes pārstāvis Rūdolfs Auzbiķis.

Īsumā

Notriec sievieti, kura iet bojā

Šo trešdien Vectilžas pagasta Sudarbē notika traģisks ceļu satiksmes negadījums.

Pēc redakcijas rīcībā esošās informācijas kāds vīrietis ar automašīnu notrieca sievieti, no notikuma vietas devās prom, bet transportlīdzeklis, visticamāk, pēc notikušā tika aizdedzināts. Iespējams, vīrietis bija alkohola reibumā.

Par degošu automašīnu Vectilžas pagasta Sudarbē ziņo arī Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests. Proti, izsaukumu uz šādu notikumu ugunsdzēsēji glābēji saņēma trešdien pulksten 19.41 – dega automašīna 7 m² platībā. Pulksten 21.21 ugungrēks tika likvidēts.

Plašāk par traģisko negadījumu lasiet laikrakstā "Vaduguns" nākamnedēļ.

Lasītājs jautā

"Par ko maksājam naudu?"

"Ar laikraksta "Vaduguns" redakciju sazinājās iedzīvotāja no Gulbenes, kura neapmierināta ar Balvu peldbaseina piedāvāto pakalpojumu kvalitāti.

"Aizvadītajā svētdienā otro reizi nolēmām no Gulbenes aizbraukt uz Balvu peldbaseinu. Bijām divas ģimenes un kopumā par pieciem cilvēkiem, lai peldbaseinu izmantotu divas stundas, samaksājām pilnu cenu – 29 eiro. Diemžēl nācās secināt, ka, pirmkārt, nestrādāja tā dēvētā burbuļvanna. Otrkārt, ūdens baseinā bija tik auksts, ka bērni tajā nevarēja iekāpt iekšā. Treškārt, lai nokļūtu pirti, bija jāgaida garā rindā, un jau pašā pirtī lielā cilvēku daudzuma dēļ nebija iespējas apsēsties uz lāvas, bet bija jāstāvē kājās pie pašām durvīm... Peldbaseina piedāvātie pakalpojumi nestrādā vai ir nekvalitatīvi, turklāt par to iepriekš neviens nebrīdināja, bet jāmaksā gan bija pilna cena! Par ko tad mēs maksājam naudu? Turklāt par to visu esam neapmierināti ne jau tikai mēs – gulbenieši. Kad pēc ilgāka laika tikām iekšā pirtī, jautājumu par to, kādēļ jāmaksā pilna cena par pakalpojumiem, kas nav pilnā apjomā, uzdeva arī citi cilvēki. Saprotams, ka no peldbaseina ātri vien aizgājām projām. Ja pakalpojumi nav pilnvērtīgi, par to iepriekš jābrīdina un jāsamazina maksa! Uz Balvu peldbaseinu noteikti vairs nebrauksim!" sašutusi ir kundze no kaimiņpilsētas.

Balvu Sporta skolas direktore sniedza sekojošu atbildi: "Ministru kabineta noteikumi Nr.470 "Higiēnas prasības baseina un pirts pakalpojumiem" nosaka, ka baseinā ūdens temperatūra ir no 26 līdz 30°C. Balvu Sporta skolas peldbaseinā ūdens temperatūra tiek uzturēta no 28 līdz 29°C. Lai apmeklētu peldbaseinu, vairs nav nepieciešams iepriekšējs pieraksts, bet vēlams piezvanīt, lai precizētu pakalpojuma pieejamību (tāl. nr.: 26656086). Maksa noteikta par kopējo apmeklējuma laiku (vienu stunda), kurā ietilpst nodarbības (60 minūtes), dušas un ģērbtuves izmantošana pirms un pēc apmeklējuma (15 minūtes). Kas attiecas uz peldbaseina apmeklējuma atlaidēm, ja baseina apmeklējums ir divas stundas, tad trešā stunda ir par brīvu. Apmeklējuma laikā ir pieejams baseins, kaskāde, sauna, SPA vannas – pēc izvēles un cilvēku plūsmas. 9.oktobrī, svētdien, lielā SPA vanna nedarbojās tehnisku iemeslu dēļ. Tā ir salabota un izmantojama. Savukārt Mazā SPA vanna darbojas un bija izmantojama. Pirms baseina apmeklējuma katram jāiepazīstas ar iekšējās kārtības noteikumiem."

Informē robežsardze

Viļakas pārvaldei – sudrabs

Noslēgušās robežsargu norīkojumu sacensības, kurās pulcējās robežsargi no visas Latvijas.

Komandas veica 12 kontroles punktus, kuru laikā tika pārbaudīta komandas prasme pielietot angļu valodu, veicot personu intervēšanu, reģistrēt aizturēto ārzemnieku biometrijas datu apstrādes sistēmā, veikt personu atpazīšanu un dokumentu pārbaudi un transportlīdzekļu un personu pārbaudi, izmantojot atbilstošus robežpārbaudes tehniskos līdzekļus. Komandas veica arī notikuma vietas apskati un pierādījumu fiksēšanu, bistamas personas aizturēšanu, izmantojot dienesta ieročus un speciālos līdzekļus, kā arī sacentās šaušanas vingrinājumu izpildē un orientēšanā.

Valsts robežsardzes robežsargu norīkojumu sacensības uzvarēja Daugavpils pārvaldes komanda, godalgoto 2.vietu ieguva Viļakas pārvalde, bet 3.vietu – Ventspils pārvaldes komanda.

Ceļojums uz Apvienoto Karalisti

Pabūt vietā, kur atdzīvojas maģija

Londona jau sen ir ne tikai lielā iespēju zeme latviešiem, bet arī lieliska valsts tūrismam. Un šovasar, kad beidzot atkal bija iespēja ceļot, es kopā ar mammu devos uz Apvienoto Karalisti – Harija Potera maģijas zemi. Ši bija lieliska 16.dzimšanas dienas dāvana man no mammas, kas paliks atmiņā īpaši ilgi.

Ideja par ceļojumu radās diezgan spontāni. Kādā dienā mammai piezvanīja draudzene no Rīgas un izstāstīja, ka plāno doties ceļojumā uz filmu studiju Anglijā, kur tika uzņemtas visas “Harija Potera” filmas. Un tā kā es ar mammu esam noskatījušās ne reizi vien šo neparasto, teiksmām un burvestībām apvīto stāstu, kas ekranizēts pēc britu rakstnieces Džoannas Ketlinas Roulingas darbiem, nolēmām, ka arī mums jāizmanto iespēja klātienē redzēt, kā tad top pasaulslavenas filmas. Mamma sazinājās ar savas krustmātes mazmeitu, kura jau vairākus gadus dzīvo Anglijā, – viņa piekrita mūs laipni uzņemt savās mājās, kā arī palīdzēja nopirkt visas nepieciešamās biļetes. Un mūsu ceļojums varēja sākties!

Cūkkārpa jeb Cūkkārpas raganu un burvju akadēmija.

Filmas darbība notiek milzīgā astoņu stāvu pilī, kas ar maģijas palīdzību uzcelta kalnainā reģionā Lielbritānijas ziemeļos un kas kļuva par pirmo burvju skolu, kurā zināšanas un praktiskās iemaņas apguva bērni ar maģiskām spējām. Šajā akadēmijā ir četras fakultātes: *Ravenclaw*, *Hufflepuff*, *Slytherin*, *Griffindors*, katrai no tām – savs ģerbonis, formas tērpi un krāsas, savas leģendas un folkloru. Un ikviens “Harija Potera” fans zina, pie kuras mājas jeb fakultātes pieder viņš, jo katru raksturo kas cits. Mana ir *Ravenclaw* jeb

“Kraukļa nags” – šī fakultāte pieder pie gaisa elementa, tās krāsa ir zilā, bet uz ģerboņa attēlots ērglis. Šeit apvienojušies cilvēki, kas izceļas ar radošumu un asprātību, un viņu moto ir, ka “tikai prāts ir dārgāks par zeltu”.

Kā jau nojaušat, patiesībā Cūkkārpas skolas ēka tādā formā, kā to redz filmā, nepastāv. Tomēr tā ir samērā liela pils (foto man aiz muguras) studijā Līvsendā, kas ar specefektu palīdzību filmā rada īstas pils sajūtu.

Lielā zāle. Kad studijā, kinoteārim līdzīgā telpā, noskatījāties nelielu filmiņu par pašu filmu, viss tikai sākās – atvērās sākotnēji neredzamas milzīgas durvis, un devāmies iekšā Lielajā zālē. Un pateikt, ka tajā brīdī patiesi aizraujas elpa, būtu nepateikt neko! Tā ir tik milzīga un krāšņa! Mēs patiesi nokļuvām filmā, jo viss šeit liecināja par to, ka nesen pie šiem galdiem sēdēja Harijs Poters, viņa draugi un citi Cūkkārpas skolēni. Te viss bija tieši tā, kā redzams filmā. Vienīgi vietas ekonomijas nolūkos zālē bija atstāti tikai divi garie galdi, bet zāles galā mūs gaidīja tikšanās ar spilgtākajiem Cūkkārpas pasniedzējiem (manekenu

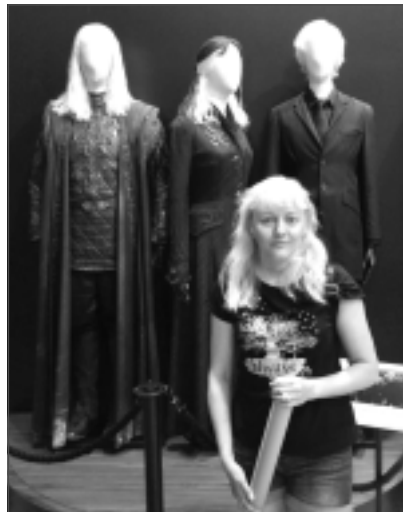
formā, cilvēku lielumā un ar īstajām drēbēm, kas redzamas filmā). Lielā zālē ir vienīgā no visām tūres telpām, kur apmeklētāju atrašanās laiks tiek ierobežots – viesi drīkst tur pavadīt kādas 10-15 minūtes, jo uz papēžiem jau min nākamā grupiņa. Kad zāle apskatīta, tūre patiesībā tikai sākas. Ieplānojiēt tai vismaz trīs – četras stundas, bet Nora (foto) šajā studijā pavadīja piecas stundas, apskatot visu īpaši rūpīgi! Te ikviens atradīs savas iemīļotākās ainas no “Harija Potera” filmām – var apbrīnot Ziemassvētku balles skaistos tērpus; aplūkot Strupa mikstūru kabinetu un redzēt, kā kausiņš katla saturu samaisa pats no sevis; ieskatīties Vizliju ģimenes mājīgajā mitnē un redzēt Vizlijas kundzes pašadošo adīkli (kas uz ekrāna, starp citu, nav radīts ar pikseļu palīdzību vien – ļoti daudz paveikts ar mehāniku, viltību un patiesu izdomu); apbrīnot Trejburvju kausu un Uguns biķeri, ieskatīties Dumidora kabinetā un redzēt vēl daudz ko citu.

“Warner Bros” studija Līvsendā. Tā atrodas netālu no Londonas centra – vien nieka 30 km attālumā. Mūsu tūres sākums bija paredzēts pulksten deviņos no rīta, tāpēc, lai neradītu sev lieku stresu un satraukumu, iepriekš rezervējām sev omulīgu numuriņu “The King’s Lodge” hotelī, kas atradās pāris minūšu brauciena attālumā no studijas. Šis izrādījās omulīgs divstāvu angļu namiņš ar visu nepieciešamo numuriņā. Nākamajā rītā, iebraucot “Warner Bros” studijas teritorijā, tā pārsteidza ar saviem izmēriem – jau laukums vien bija ļoti milzīgs! Izrādās, filmu studijas komplekss ir 80 ha liels. Foto – mammas draudzene, bijusī balveniete Nora Kalnača, kura arī dažas dienas pēc mums apmeklēja šo maģisko vietu, lai piepildītu savu sapni – iespēju redzēt “Harija Potera” filmu tapšanas vietu. Jāteic, ka šis slavenās filmu sērijas fani visā pasaulē ir ne tikai bērni un jaunieši, bet arī nopietnāka vecuma cilvēki un pat vecmāmiņas. Un viņi visi zina, kas ir Cūkkārpa, zina, ka tajā mācījās jaunais burvis Harijs Poters ar draugiem Ronu Vizliju un Hermioni Grendžeri, kā arī to, ka filmu pamatsižets veltīts Harija Potera cīņai ar tumšo burvi Lordu Voldemortu, kura mērķis ir iegūt nemirstību un ieņemt burvju pasauli.

Ceļošana ar Cūkkārpas ekspresi. Ikviens studijas apmeklētājs, arī es ar mammu, iejutāmies galveno varoņu lomā un varējām izbaudīt ceļojumu ar ekspresi. Sākumā bija jādodas uz Kingskrosas stacijas platformu 9¾, kur pietāj Cūkkārpas ekspresis. Klātbūtnes efektu pastiprināja tas, ka no lokomotīves mutūloja dūmi un tā ik pa brīdīm skaļi iesvilpās, aicinot Cūkkārpas skolēnus kāpt iekšā un doties apgūt zinības. Arī vilciena iekšpusē atveidota Cūkkārpas atmosfēra – tur ir gan skolēnu mantas, gan koferi.

Malfoju ģimene. Tēvs, māte un dēls – viņi visi ir Harija Potera ienaidnieki, ļauni, iedomīgi un spēcīgi tēli, kas piekopj tumšo burvestību. “Nofotografējos pie šīm figūrām, jo domāju, ka Malfoja dēls (no labās puses) ir līdzīgs man,” teic Nora un piebilst: “Drako Malfojs, iespējams, ir vissarežģītākais un daudzslāņainākais varonis. Kaut arī viņš ir augstprātīgs un nekaunīgs, viņš ir otrs mans mīļākais tēls (pirma ir Hermione) šajā sērijā. Es domāju, ka viņš negribēja būt ļauns, bet viņam nebija izvēles, jo nāca no šādas ģimenes. Joprojām sekoju šīs lomas atveidotāja karjerai.”

LĪGA PANGA, BPVV skolniece

“Jauno žurnālistu skolas lappusi” sagatavoja S.Gugāne

Profesija – laboratorijas ārsts

Bez laboratorijas izmeklējumiem medicīna nav iedomājama

Nieka asins stobriņā tik daudz informācijas! “Centrālās laboratorijas” ārsti JANU OSĪTI tas it nemaz nepārsteidz, jo bioķīmijas pasaulē viņa ir savējā. Pēdējo pāris gadu laikā gan nācies izturēt pamatīgu slodzi, tomēr darbs laboratorijā viņai aizvien šķiet aizraujošs un daudzveidīgs. Ikvienam noderīgi ir ārstes padomi, kā pareizi sagatavoties laboratorisko testu veikšanai.

LABORATORIJAS ĀRSTS – tā nav ļoti izplatīta specialitāte, tāpēc priekšstatu par šāda darba īpatnībām var gūt, vienīgi jautājot pašam ārstam. Jana saka: “Laboratorijas ārsts ir ārsts, kam patīk tehnoloģijas, patīk ieviest jaunu diagnostiku, visu laiku sekojot līdzi inovācijām. Laboratorijas ārsts pastāvīgi strādā kopā ar klīnicistiem, piedalās arī zinātniskos pētījumos. Laboratorijai ir plašs un daudzveidīgs pacientu loks, ir sadarbība ar studentiem, rezidentiem, dažādu specialitāšu ārstiem – neirologiem, endokrinologiem, kardiologiem, jebkuras citas nozares ārstiem. Nekad neatsaku piedalīties zinātniskajos darbos.”

Janas Osītes mamma visu mūžu bija saistīta ar mikrobioloģijas jomu, tāpēc laboratorijas vide arī Janai nebija sveša. Pabeidzot medicīnas studiju sesto kursu, noslēguma darba tēma bija saistīta ar laboratoriju, un tam sekoja lēmums pievērsties laboratorijas ārsta darbam.

“Man patīk inovācijas un to ieviešana, ar interesi sekoju līdzi jaunumiem, daudz lasu. Laboratorijā strādāju ar visām medicīnas jomām, un tas ir ļoti interesanti. Darbs rosina vairāk un plašāk izglīties dažādās medicīnas novitātēs. Šeit ārstam nav tik tiešas saskares ar pacientiem, strādāju galvenokārt ar ārstiem – konsultēju, kopā ar kolēģiem palīdzam ieviest jaunas analīžu tehnoloģijas. Bez laboratorijas šodien nekādi nevar iztikt! Arī Covid-19 pandēmija to pierādīja.”

No sendienām līdz tagadnei

Izmeklējumu nepieciešamība bijusi apzināta jau Avicennas un Sokrāta laikos, varbūt pat agrāk. Senatnē ķermeņa izdalījumus ārsti pētīja pēc izskata, smaržas, dažreiz arī garšas. Var uzskatīt, ka mūsdienu laboratorijas izmeklējumus aizsāka Paracelza izmeklējums, ko viņš veica XVI gadsimtā. Nākamais *lēciens* šajā jomā noticis XVII gadsimta otrajā pusē. Antonijs van Lēvenhuks izgudroja mikroskopu, kas ļāva redzēt vispirmās asins šūnas un pēc tam mikroorganismus. Mikroskops izrādījās vitāli nepieciešams šūnas struktūras izpētē, kas ar laiku kļuva ārkārtīgi palīdzīga dažādu slimību ārstēšanā. “Laboratorijas izmeklējumu attīstības vēsturi varu stāstīt bezgalīgi ilgi. Zinātnes progresa rezultātā mūsdienu medicīnā pieejams milzīgs moderno tehnoloģiju metožu arsenāls, ko apvieno termins “laboratorijas diagnostika” – fizikālās un ķīmiskās, bioķīmiskās un bioloģiskās pētniecības metodes, kas ļauj analizēt bioloģisko šķidrums, cilvēka audu sastāvu un īpašības, kā arī identificēt patogēnus jeb slimību izraisītājus. Vispārējā praksē laboratoriskā izmeklēšana ir pirmajā vietā starp visiem diagnostiskajiem izmeklējumiem gan lietošanas

biežuma, gan sniegtās informācijas apjoma ziņā. Analīzes rezultātu ticamība ir atkarīga no laboratorijā izmantoto testu, reaģentu, aprīkojuma kvalitātes. Lepojos, ka mums ir viens no modernākajiem aprīkojumiem pasaulē, kas paredzēts medicīnas laboratorijām! Svarīga loma, protams, ir darbinieku atbildībai un profesionalitātei – mūsu laboratorijā nav neviena, kurš neatbilstu augstākajiem profesionalitātes rādītājiem,” ar lepnumu par kolēģiem saka Jana Osīte.

Pandēmijas rūdiņums

Vērtīgu pieredzi un grūdienu laboratorijas darba pilnveidošanai deva sarežģītais pandēmijas laiks. “Pieredze ir milzīga! Pandēmijas laikā sākām strauji attīstīt molekulāro diagnostiku, turklāt bija nepieciešams arī paplašināt laboratoriju. Pandēmija nedeva laiku sagatavoties. Var teikt, ka līdz pat šim pavasarim, kad paraugu skaits samazinājās, dzīvojam laboratorijā, jo ar 24 stundām diennakti bija par maz – vajadzēja spēt sagādāt statistikas datus, ko valsts katru rītu gaidīja, bija jābūt pilnīgi pārliecinātiem par to, ko darām. Taču nevienu brīdi nedomājām par to, cik smagi strādājam. Visi sadarbojamies kā viena ģimene,” saka Jana un piebilst, ka arī pašreiz ir darba ir pilnas rokas, jo “Centrālā laboratorija” strauji paplašinās un aizvien cenšas ieviest kaut ko jaunu.

Ģimene šo laiku izturēja godam – neslimojot. Janas veselības recepte ir vienkārša: nedomāt par to, ka vari saslimt, un ievērot visus epidemioloģiskās drošības noteikumus.

Lai gan dakteres ģimenē darbīgi un aizņemti ir visi, tomēr izdodas atrast laiku, lai kopā atpūstos. Darbdienas esot dinamiskas – telefoni, datori, kolēģi, taču, kad abiem ar vīru ir brīvs brītiņš, viņi vienmēr cenšas pavadīt laiku kopā ar bērnu – apskatīt Latvijas pilsētas, ceļot, būt dabā, kur maz cilvēku un var izbaudīt mieru un klusumu. Vasarā ģimene labprāt atpūšas pie jūras. “Kad saproti, ka laime ir blakus, nekādi lieli izklaides pasākumi nav vajadzīgi,” atzīst ārste.

14 vērtīgi padomi, kā sagatavoties laboratorijas apmeklējumam

Jana Osīte ir pārliecināta: ja nebūs precīzi noteiktas diagnozes, nebūs arī veiksmīgas ārstēšanas. Ārstam ir rūpīgi jāpārbauda pacienta veselības stāvoklis, jānosaka viņa problēma, balstoties uz novēroto klīnisko ainu un, protams, medicīniskajiem datiem, kas nepieciešami slimības diagnostikā. Svarīgs posms šajā ķēdē ir mūsdienīgas laboratorijas metodes pacienta izmeklēšanā. Taču ikvienam pacientam ir svarīgi arī pašam dot savu artavu – pareizi sagatavoties izmeklējumam, lai analīžu rezultāti būtu patiešām precīzi. Ārste uzsver: “Testu veikšana ir atbildīgs solis.”

Lūk, ko svarīgi ņemt vērā!

❑ Izņemot ārkārtējas situācijas, 8 -12 stundas pirms ierašanās laboratorijā nevajadzētu ēst.

❑ Iepriekšējās dienas vakarā var ieturēt vieglas vakariņas, nelietojot uzturā bietes, burkānus un citus *krāsojošus* dārzeņus un ogas.

❑ Ieteicams atteikties no pikantiem, ceptiem, taukainiem ēdieniem, arī no alkohola lietošanas vismaz divas dienas pirms laboratorijas apmeklējuma.

❑ Divpadsmit stundu atturēšanās no ēšanas nodrošina kvalitatīvus rezultātus izmeklējumiem, kas saistīti ar aknu un citu fermentu rādītājiem, lipīdiem, glikozes regulēšanu, elektrolītiem, hematoloģiju, piemēram, dzelzs līmeni asinīs, nieru testiem, piemēram, urīnvielai.

❑ Nav vēlams veikt testus, kad organisms ir atūdeņots jeb dehidratēts, jo tas var ietekmēt, piemēram, elektrolītu patiesā līmeņa raksturojumu organismā (nātrija, kālija un citu vielu daudzumu).

❑ Analīžu nodošanas dienā dzert var tikai tīru, negāzētu ūdeni, nedrīkst lietot arī kafiju, tēju, sulu.

❑ No rīta līdz laboratorijas pārbaudei ir stingri aizliegts smēķēt. Nikotīns nokļūst asinsritē un ar asins plūsmu sasniedz virsnieru dziedzerus, kur notiek galvenā hormonu sintēze, kas savukārt ietekmē asins bioķīmisko analīžu rezultātus.

❑ Pirms asins nodošanas ir jāatsakās arī no košļājamās gumijas lietošanas. Tā kā košļājot smadzenes sāk ražot gremošanas fermentus, kas ir no hormoniem atkarīgs process, košļājamā gumija sabojās gan bioķīmisko, gan hormonu analīzi.

❑ Ja dienu pirms laboratorijas testu veikšanas lieto aspirīnu, dažus nesteroidos vai pretiekaisuma līdzekļus, tie var samazināt trombocītu skaitu asinīs.

❑ Lietoti diurētiskie līdzekļi izraisa asins sabiezēšanu.

❑ Antibiotikas, sulfonamīdi, pretsāpju līdzekļi (īpaši analģīns), tirostatiskie līdzekļi un steroīdu hormoni samazina leukocītu skaitu asinīs.

❑ Pirms došanās uz laboratoriju jāatceļ sporta treniņi un jebkuras citas fiziskās aktivitātes, jo tās testu priekšvakarā noteikti ietekmēs izmeklējumus.

❑ Ja uz laboratoriju iet raitā soli, pirms analīžu paraugu ņemšanas vajadzētu atgūt elpu, mierīgi pasēdēt 20 minūtes.

❑ Novērojot dinamiku, jāņem vērā konkrētās medicīnas laboratorijas izmeklējumi, lai rezultātu interpretācija nesarežģītu diagnozes noteikšanu, slimības gaitas novērtēšanu un ārstēšanas stratēģijas izvēli. Tas nozīmē, ka ārstēšanas periodā analīzes vajadzētu veikt vienā un tajā pašā laboratorijā (vai tās filiālēs).

Sagatavoja LUDMILA VĪKSNA

Nepalaid garām!

Grupa “bet bet” ielūdz uz savu 30 gadu jubilejas koncertu – 27.oktobrī plkst. 19.00 Latgales Vēstniecības GORS Lielajā zālē.

Grupa “bet bet” savu 30 gadu jubileju sāka atzīmēt jau 2021.gadā, taču pulcēšanās ierobežojumu dēļ to neizdevās realizēt pilnērtīgi, tāpēc 2022.gadā grupa nolēmusi turpināt jubilejas turneju un nosvinēt to skaļi un jaudīgi arī Latgalē, Latgales Vēstniecībā GORS! Par godu jubilejai grupa ir sagatavojusi savu labāko un jaunāko skaņdarbu programmu. Programmas repertuārā iekļautas tādas dziesmas kā “Kāpēc man nav sarkans mersedess”, “Pieklauvē”, “Man vienalga viss”, “Diena”, “Es tevi nemīlu”, “Mana mīļā meitene”, “Vakara vēja” un citas laika pārbaudi izturējušas dziesmas.

Dzirdēsiet arī dažus pirmatskaņojumus no (sadarbībā ar Holivudā pazīstamās komponistes un filmas “Dvēseļu putenis” mūzikas autores Lolitas Ritmanes) speciāli grupai radītā dziesmu cikla. Koncerta norises vietā varēs iegādāties arī jauno grupas 60 dziesmu nošu un dziesmu vārdu grāmatu, kā arī labākos grupas CD albumus un Guntara Rača jaunāko, šogad klajā nākušo dzejoļu grāmatu “365”, 4. daļu. Dažus no dzejoļiem, kas tiks veltīti kādam no klausītājiem, autora izpildījumā dzirdēsiet arī koncertā. Pēc koncerta dalībnieki sniegs autogrāfus.

“bet bet” atbalstītāji jau zina, ka katrs grupas koncerts vienmēr tiek spēlēts ar pilnu atdevi un ir kā īsts enerģijas lādiņš uz ilgu laiku! Grupas dalībnieki – Zigfrīds Muktupāvels, Guntars Račs, Uģis Tīrzītis un Andris Alviķis ir noilgojušies satikt savus klausītājus! Uz tikšanos!

Bijetes iespējams iegādāties visās “Biļešu paradīzes” kasēs, kā arī GORS informācijas centrā.

Piedāvā darbu

Nepieciešami STRĀDNIEKI darbam mežā. Ar inventāru nodrošina. Samaksa pēc vienošanās. Tālr. 22044458.

Piemājas saimniecība “Tālzemi” meklē fermas STRĀDNIEKU. Nodrošinām dzīvesvietu. Alga līdz 900 eiro. Tālr. 26425747.

Atrasts

Atrādīsim jaunu saimnieku 8 mēnešus vecai suņu meitenei, mīļgai, vidēja auguma. Pamesta Žiguros. Zvanīt Žiguru pašvaldībai vai pa tālr. 26482096.

